

National Academy of Theatre
and Film Arts · Krastyo Sarafov

2023

БЮЛЕТИН НА НАТФИЗ

ПУБЛИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ

НАТФИЗ, 2023

РЕФЕРИРАН АНОТИРАН БЮЛЕТИН НА НАТФИЗ 2023

НАЦИОНАЛНА АКАДЕМИЯ ЗА ТЕАТРАЛНО И
ФИЛМОВО ИЗКУСТВО „КРЪСТЬО САРАФОВ“

София

REFEREED ANNOTATED BULLETIN OF NATFA 2023

NATIONAL ACADEMY OF THEATRE&FILM ARTS

Sofia

СЪДЪРЖАНИЕ:

МОНОГРАФИИ.....	4
ПУБЛИКАЦИИ В СВЕТОВНИ БАЗИ ДАННИ: WEB OF SCIENCE, SCOPUS... 	5
ПУБЛИКАЦИИ В СПЕЦИФИЧНИ СВЕТОВНИ БАЗИ ДАННИ: ERIN PLUS / СЕЕОЛ.....	8
ПУБЛИКАЦИИ В БАЗА ДАННИ НА НАЦИОНАЛНИЯ РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК НА НАЦИД.....	10
ПУБЛИКАЦИИ В СПЕЦИФИЧНИ ЗА НАПРАВЛЕНИЕТО ИЗДАНИЯ В БЪЛГАРИЯ.....	26
ПУБЛИКАЦИИ В НАУЧНИ СБОРНИЦИ И В НЕРЕФЕРИРАНИ ИЗДАНИЯ.....	30
ПУБЛИКАЦИИ В ЧУЖДЕСТРАННИ ИЗДАНИЯ.....	35
НАУЧЕН РЕЦЕНЗЕНТ.....	42
ПРЕВОДИ.....	42

БЮЛЕТИН НА НАТФИЗ ЗА 2023

*

ПУБЛИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ

МОНОГРАФИИ

1) 2023: Братоева-Даракчиева, Ингеборг, Камелия Николова, Николай Йорданов, Теодора Стоилова-Дончева. Компендиум на театралното и филмовото изкуство в България през XX век. Институт за изследване на изкуствата. - София, 2023; ISBN 978-619-7619-34-8.

РЕЗЮМЕ: Книгата проследява в кратък, обобщен вид историята на театъра и киното в България през XX век като се търсят пресечните точки (тенденции, артефакти, личности) между двете изкуства.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: български театър на XX в., българско кино на XX в., периодизация

SUMMARY: The book traces in a brief, summarized form the history of theater and cinema in Bulgaria in the 20th century, searching for the intersections (trends, artifacts, personalities) between the two arts.

KEYWORDS: Bulgarian theater of the 20th century, Bulgarian cinema of the 20th century, periodization

2) 2023: Дачев, Мирослав. Богородични чудотворни икони на Света Гора. Том 9 от поредица „Атониада“. Dachev, Miroslav. The Miraculous Icons of the Theotokos on Mount Athos. Athoniada Library Series, Volume 9. - София: Център за семиотични и културни изследвания, 2023, 296 с. ISBN 978-619-7590-03-6.

РЕЗЮМЕ: Деветият том на поредица „Атониада“ е посветен на чудотворните Богородични икони на Света Гора – Атон. Интересът към чудотворните Богородични икони е огромен и в същото време лесно обясним. Съгласно древно Атонско предание, Света Гора е жребият на Богородица. Познанието за Богородица до голяма степен е познание за самата Света Гора. От друга страна, именно познаването на Богородичните чудотворни образи и историите за тях, които Света Гора пази, дава важни знания за иконографията на Богородица. Те са и подход към една иконология на чудото, немислимо отвъд динамиката между словото и образите. В книгата са разгледани всички чудотворни Богородични икони на Света Гора – Атон, като за целта са избрани символни модуси, през които те се четат, а именно времето, мястото, името и гласът. В книгата са представени всички образи на атонски чудотворни Богородични икони. Като останалите книги от поредица „Атониада“, деветият том също е публикуван с благословия от Света Гора.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Богородични чудотворни икони, Света Гора, семиотика, място, време, име, глас.

ABSTRACT: The ninth volume of the Athoniada Series is dedicated to the miraculous icons of the Theotokos on Mount Athos. The interest in the miraculous images of the Mother of God is enormous and at the same time easy to explain. Mount Athos, according to the founding Athonite tradition, is the lot of the Theotokos. The knowledge of the Mother of God is an essential part of the knowledge of Mount Athos. On the other hand, it is the knowledge of Her Mount Athos' miraculous images and the stories about them that Mount Athos holds that provides important knowledge about the iconography of the Theotokos. They are also an approach to an iconology of the miraculous, unthinkable beyond the dynamic between image and word. The book examines all the Virgin's miraculous icons on the Holy Mountin, and for this purpose symbolic modes – the time, the place, the name and the voice – associated with the miraculous icons are selected. Images of all the miraculous icons of Mount Athos are presented. Like the other books in the Athoniada series, the ninth volume was published with the blessing of Holy Mount Athos.

KEYWORDS: miraculous icons of the Theotokos, Holy Mount Athos, semiotics, time, place, name, and voice.

3) 2023: Минков, Борис. Висящите полета на българската литература. - Пловдив: Сдружение Литературна къща, 2023. ISBN 978-954-9824-31-5. COBISS.BG-ID – 60587272.

РЕЗЮМЕ: Монографията описва редица неподредени и нестабилизиращи възможности за читателска активност. В книгата тези възможности са описани като висящи полета, които изпълняват роля на своеобразни (рецептивни) гнезда: около тяхното отсъстващо, но пазещо идеята за виртуална наличност ядро, са протекли различни наплитания, докато други развития са били отказани, преустановени, блокирани, временно или постоянно пренасочени. В този смисъл висяща е конструкцията на гнездото, в което полага своите яйца литературната продукция. Висящи съоръжения са мрежите на традицията. Висене е и самото дълго траене, в което живее изкуството.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: художествена традиция; рецептивно поле; литературен канон; литературна история.

ABSTRACT: The monograph describes a number of unordered and unstabilized possibilities for reader activity. In the book, these possibilities are described as hanging fields that play the role of a kind of (receptive) sockets: around their absent but protective core of the idea of virtual presence, various entanglements have taken place, while other developments have been refused, suspended, blocked, temporarily or constantly redirected. In this sense, the structure of the nest in which literary production lays its eggs is suspended. Hanging fixtures are the nets of tradition. Hanging is also the long duration in which art lives.

KEYWORDS: literary tradition; receptive field; literary canon; literary history.

4) 2023: Nikolova, Kamelia (with an international team). *The Routledge Companion to Contemporary European Theatre and Performance*. Edited by Ralf Remshardt, Anita Manchewich. Routledge, 2023; ISBN 9780367535919; DOI: 10.4324/9781003082538; DOI: 10.4324/9781003082538-8.

РЕЗЮМЕ: Създаденият от голям международен колектив том на издателство Routledge "The Routledge Companion to Contemporary European Theatre and Performance" (2023) предлага цялостен преглед на съвременния европейски театър от началото на 21 век до днес. Представянето на театъра в отделните европейски страни е съчетано с критически дискусии върху ключови концепции и тенденции в театралната практика. В 6-та глава Камелия Николова проследява историята на българския театър след 2000 г.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: европейски театър, съвременното представление, културни политики към театъра

ABSTRACT: The Routledge Companion to Contemporary European Theatre and Performance (2023), a volume by a large international team, offers a comprehensive overview of contemporary European theatre from the beginning of the 21st century to the present day. The presentation of theatre in individual European countries is combined with critical discussions on key concepts and trends in theatre practice. In Chapter 6, Kamelia Nikolova traces the history of Bulgarian theatre after 2000.

KEYWORDS: European theatre, contemporary performance, cultural policies towards theatre

5) 2023/ Стойчева, Светлана и Юлияна Стоянова, . *Романите на Димитър Димов – философско-психологически прочит*. - София: Сонм, 2023.

РЕЗЮМЕ: Целта на тази монография е да разшири и задълбочи философско-психологическите аспекти в тълкуването на Димитър-Димовите романи от перспективата на психоанализата, дълбинната психология и екзистенциализма. Тези аспекти са закодирани в членението на предлаганата книга на три части.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Димитър Димов, монография, български писатели

SUMMARY: The aim of this monograph is to expand and deepen the philosophical-psychological aspects in the interpretation of Dimitar Dimov's novels from the perspective of psychoanalysis, depth psychology and existentialism. These aspects are encoded in the division of the proposed book into three parts.

KEYWORDS: Dimitar Dimov, monograph, Bulgarian writers

6) 2023: Stefanova, Kalina. *Veinte directores rompedores de Europa del Este*. Kalina Stefanova and Marvin Carlson (Eds.), ADE, Spain, 2023.

РЕЗЮМЕ: Издание на испански език на книгата „20 режисьори-първопроходци от Източна Европа”, чието оригинално издание е на английски, през 2021, от издателство Palgrave Macmillan, подразделение на Springer Nature. Книгата е първо по рода си представяне на испански език на източноевропейски режисьори с пионерска роля в театъра през десетилетията след 1989. Издателство ADE е с разпространение директно ориентирано към театралите както в Испания, така и в целия испаноезичен свят.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: режисьори-първопроходци, Източна Европа, след вдигането на желязната завеса

SUMMARY: Spanish-language edition of the book “20 Pioneer Directors from Eastern Europe”, originally published in English, in 2021, by Palgrave Macmillan, a division of Springer Nature. The book is the first of its kind in Spanish to present Eastern European directors who played a pioneering role in theatre in the decades after 1989. ADE Publishing is a direct-to-theater audience oriented publication both in Spain and throughout the Spanish-speaking world.

KEYWORDS: pioneer directors, Eastern Europe, after the Iron Curtain

ПУБЛИКАЦИИ В СВЕТОВНИ БАЗИ ДАННИ: WEB OF SCIENCE, SCOPUS

1) 2023: Андонов, Красимир. Изследване на фотоархива на Студия за игрални филми „Бояна“ в контекста на връзката „кинематографично произведение – филмова

фотография“. // Изкуство и общество - Изкуствоведски четения 2022, Институт за изследване на изкуствата, София, 2023, с. 153-171. ISSN:1313-2342, ISBN:978-619-7619. Индексирано в Web of Science.

2) 2023: Нейкова, Радостина. Анимационната метаморфоза в игралното кино. // Изкуствоведски четения, ИИИЗк – БАН, 2023. Индексирано в Web of Science.

РЕЗЮМЕ: Анимацията е потопена в сферата на ритмичната мелодичност на движещите се линии и изображения, пластичните композиции, цветовите преливания. На анимационния екран често се вижда метаморфозирането, преобразяването на една форма в друга. Процесът на преливането им се осъществява чрез едва забележима за окото деформация на изображението. В процеса на "оживяването", на раздвижването на анимационните образи се осъществява различна по вид деформация.

Магията на това превъплъщаване е толкова силна, че и игралното кино прибегва до нея, като включва широки анимационни епизоди в структурите си, реални форми и обеми се преливат естествено в други, героят се превръща в тримерен компютърен образ, изграден от всеки материал, който човешкото въображение може да измисли.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: анимация, анимационно изображение, деформация, метаморфоза, тайминг

ABSTRACT: Animation is immersed in the sphere of rhythmic melodiousness of moving lines and images, plastic compositions, color transitions.

On the animation screen, one often sees metamorphosis, the transformation of one form into another. The process of their transition is carried out through a barely noticeable deformation of the image. In the process of "animating", of moving the animated images, a different type of deformation takes place.

The magic of this transformation is so strong that feature films also resort to it, including extensive animated episodes in their structures, real shapes and volumes naturally flow into others, the character turns into a three-dimensional computer image, built from any material that human imagination can invent.

KEYWORDS: animation, animated image, character, deformation, metamorphosis, timing

3) 2023: Nikolova, Kamelia. The political transition and the alternative independent theatre in Bulgaria after 1989. // Art Readings'2022. New Art Module: Art and Society. Sofia: Institute of Art Studies, Bulgarian Academy of Sciences, 2023, p. 182-193; ISSN 1313 2342, ISBN 976-619-7619-22-5. Индексирано в Web of Science.

РЕЗЮМЕ: Текстът разглежда появата и интензивното развитие на алтернативната независима сцена в България през първото десетилетие след политическите промени от края на 1989 г. като проследява фазите на формирането ѝ, както и основните фигури, компании и тенденции в него.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: българският театър след 1989; алтернативен театър; независима сцена

SUMMARY: The text examines the emergence and intensive development of the alternative independent scene in Bulgaria in the first decade after the political changes of the end of 1989, tracing the phases of its formation, as well as the main figures, companies and trends in it.

KEYWORDS: Bulgarian theater after 1989; alternative theater; independent scene

4) 2023: Nikolova, Kamelia. dunaPart6: Focus on Young Independent Artists. // Critical Stages/Scènes critiques, The IATC journal/Revue de l'AICT – December/Décembre 2023: Issue No 28.

РЕЗЮМЕ: Статията коментира 6-то издание на унгарската платформа за съвременни изпълнителски изкуства DunaPart, състояло се в Будапеща от 23 до 26 ноември 2023 г. Разгледани са спектаклите и събитията, включени в програмата на фестивала, като основният фокус е върху новите тенденции в продукцията на независимата сцена в Унгария през последните години.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: László Göndör, АНА Collectiva, Henrik Ibsen: Solness

ABSTRACT: The article comments on the 6th edition of the Hungarian platform for contemporary performing arts DunaPart, which took place in Budapest from 23 to 26 November 2023. The performances and events included in the festival program are examined, with the main focus on new trends in the production of the independent scene in Hungary in recent years.

KEYWORDS: László Göndör, АНА Collectiva, Henrik Ibsen: Solness

5) 2023: Stefanova, Kalina. Absurd(ism), Balkan Style: An Introductory Note, *Litteraria Copernicana*, No. 4, Vol. 48. Издание на Торунския Университет „Н. Коперник”, Индексирано в SCOPUS.

РЕЗЮМЕ: Въведение в природата на балканския театър на абсурда – предпоставките за неговите особености и основни характеристика, така и за разликите с класическия театър на абсурда.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: театър на абсурда, балкански театър на абсурда

SUMMARY: Introduction to the nature of the Balkan theater of the absurd – the prerequisites for its peculiarities and main characteristics, as well as the differences with the classical theater of the absurd.

KEYWORDS: theater of the absurd, Balkan theater of the absurd

6) 2023: Stefanova, Kalina. Hristo Boytchev or The Bulgarian Playwright Who Makes Absurd Meet Hope, *Litteraria Copernicana*, No. 4, Vol. 48. Издание на Торунския Университет „Н. Коперник”, Индексирано в SCOPUS.

РЕЗЮМЕ: Представяне на драматургията на Христо Бойчев като представителна за балканския театър на абсурда. Фокус върху основни негови творби като „Полковникът птица” и „Титаник”.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Христо Бойчев, „Полковникът птица”, „Титаник”

SUMMARY: Presentation of the dramaturgy of Hristo Boychev as representative of the Balkan theater of the absurd. Focus on his main works such as “Colonel Bird” and “Titanic”.

KEYWORDS: Hristo Boychev, “Colonel Bird”, “Titanic”

7) 2023: Stefanova, Kalina. Jan Kott and Shakespeare as a Life Guide, в *Litteraria Copernicana*, No. 4, Vol. 48. Издание на Торунския Университет „Н. Коперник”, Индексирано в SCOPUS.

РЕЗЮМЕ: Статия, посветена на емблематичната книга на Ян Кот “Шекспир – нашият съвременник” – анализ на основните ѝ характеристики и причините за забележителното ѝ влияние в световен мащаб както в областта на театрознанието, така и в областта на режисурата.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Ян Кот, “Шекспир – нашият съвременник”, критика

SUMMARY: An article dedicated to Jan Cot’s emblematic book “Shakespeare – Our Contemporary” – an analysis of its main characteristics and the reasons for its remarkable influence worldwide both in the field of theatre studies and in the field of directing.

KEYWORDS: Jan Cot, “Shakespeare – Our Contemporary”, criticism

8) 2023: Stefanova, Kalina. Съставител и редактор на брой на в списание *Litteraria Copernicana*, No. 4, Vol. 48. Издание на Торунския Университет „Н. Коперник”, Индексирано в SCOPUS. Броят е посветен на балканския абсурдизъм в драмата.

РЕЗЮМЕ: Списанието е посветено на балканския вариант на театъра на абсурда. Представени са някои от основните негови представители, като Йордан Радичков, Миро Гавран, Христо Бойчев, като някои от тях са разгледани през призмата както на театъра, така и на киното. Статия за Горан Брегович, като противоречив посланик на Балканите, хвърля допълнителна светлина към темата за балканското възприятие на абсурда. А контрапункт на темата е статия за възприемането на театъра на абсурда в Китай.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: театър на абсурда, театър на абсурда на Балканите, Радичков, Гавран

SUMMARY: The magazine is dedicated to the Balkan version of the theater of the absurd. Some of its main representatives are presented, such as Yordan Radichkov, Miro Gavran, Hristo Boychev, some of them are examined through the prism of both theater and cinema. An article about Goran Bregović, as a controversial ambassador of the Balkans, sheds additional light on the topic of the Balkan perception of the absurd. A counterpoint to the topic is an article about the perception of the theater of the absurd in China.

KEYWORDS: theater of the absurd, theater of the absurd in the Balkans, Radichkov, Gavran

9) 2023: Terziev, Asen. John Malkovich on Stage as a Serial Killer. – In: Critical Stages/Scènes critiques, The IATC journal/Revue de l'AICT – December/Décembre 2023: Issue No 28. Индексирано в SCOPUS.

РЕЗЮМЕ: Рецензия за спектакъла „Адска комедия: признанията на един сериен убиец“, създаден от авторския екип на актьора Джон Малкович, диригента Мартин Хазелбък и драматурга Михаел Щурмингер, гостувал на „Варненско лято“, програма „Интермецо“.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: театър, музика, опера

ABSTRACT: Review for the production “Infernal Comedy: Confessions of a Serial Killer” created by the actor John Malkovich, the conductor Martin Haselboeck and the dramaturge Michael Sturminger, presented at the festival “Varna Summer”, program “Intermezzo”.

KEYWORDS: theatre, music, opera

ПУБЛИКАЦИИ В СПЕЦИФИЧНИ СВЕТОВНИ БАЗИ ДАННИ: ERIH PLUS / CEEOL

1) 2023: Андонов, Красимир. Визуалното замърсяване на цифровата комуникационна среда и неговата връзка с развитието на изкуствения интелект (AI). // Проблеми на изкуството, 2023, бр. 4. ISSN 0032-937-1. Индексирано в ERIH+

2) 2023: Дачев, Мирослав. Интенционални състояния и Богородична иконография. // Реторика и комуникации, бр. 54, януари 2023, с. 11-31, ISSN 1314-4464 (онлайн издание). A Peer Reviewed Scientific Journal. ERIH PLUS. DOI: 10.55206/FXMO9347. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №752.

РЕЗЮМЕ: В образа на Богородица, изграден от канонични и апокрифни текстове, словото разкрива определени състояния, всяко от които може да бъде посочено и назовано, а впоследствие – изобразено. Някои от тях са устойчиво повтарящи се, други са редки, но характерни. Словото ни дава възможност да „виждаме“, а речевите актове с тяхната илокутивна сила правят това „виждане“ по-ясно фокусирано. Колкото повече разбираме световите на словото, толкова повече се доближаваме към същността на иконографските решения. Но и зад едните, и зад другите стои един неизменен свят – вътрешният свят на Божията Майка с характерната за всеки един контекст изживяност и със също толкова характерната в теологичен аспект диалогична връзка с Христос, отвъд която интерпретацията е немислима. Има различни пътища на доближаване и описание на този вътрешен свят. Един от тях е да се видят начините, по които състоянията на вътрешния свят се съотнасят към външния свят; да се проследи и осмисли тяхната насоченост. Възнамерявам да очертая дияря към Сърл и неговото виждане за тези състояния, които той определя като интенционални. Ще опитам да покажа, че можем да мислим изображенията чрез природата на скритите в тях интенционални състояния и че последните могат да бъдат надежден ориентир за типологията на изображенията.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: (Богородична) иконография, интенционални състояния, речеви актове, психологически модус, иконографски код.

ABSTRACT: In the image of the Theotokos constructed from canonical and apocryphal texts, the word does reveal certain states, each of which can be referred to and named, and subsequently depicted. Some of these are persistently recurrent, others are rare but characteristic. The word enables us to “see,” and the speech acts, with their illocutionary power, make this “seeing” more clearly focused. The more we understand the worlds of the word, the closer we come to the essence of the iconographic decisions. But behind both is an immutable world: the inner world of the Mother of God, with the characteristic of each context livedness and with the equally characteristic, in theological terms, dialogical relationship with Christ, beyond which interpretation is unthinkable. There are different ways of approaching and describing this inner world. One is to see the ways in which the states of the inner world relate to the outer world; to trace and make sense of their directionality. I intend to draw a line to Searle and his view of those states he identifies as intentional. I will try to show that we can think of images in terms of the nature of the intentional states implicit in them and that the latter can be a reliable guide to the typology of images.

KEYWORDS: Iconography of Theotokos, intentional states, speech acts, psychological mode, iconographic code.

3) 2023: Дачев, Мирослав. Интенционални състояния и Богородична иконография: радостта. Реторичен и визуален анализ. // Реторика и комуникации, бр. 57, октомври

2023, с. 22-43, ISSN 1314-4464 (онлайн издание). A Peer Reviewed Scientific Journal. ERIH PLUS. DOI: 10.55206/KDVV6790. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №752.

РЕЗЮМЕ: Да се проследи динамиката между радостта и страданието означава да се изгради по още един начин пълноценният образ на Богородица. Тези интенционални състояния са по природа диалогични. Те не са сами-за-себе-си, а винаги в динамиката на отношенията с Исус Христос. Когато говорим за Богородични интенционални състояния в тях винаги стои снето отношението към Христос, независимо дали той присъства (и как) в изображението, или не. Няма изобразяване на Богородица само за себе си – името „Богородица“ отхвърля тази възможност. Ще опитам да покажа, че радостта – четена през образа на Божията Майка – не само се вмести напълно в идеята за интенционално състояние, но и че притежава специфична, двойна интенционалност. Радостта и Божията Майка са неразривно свързани. Това е нейно характерно състояние, което изземва интимното ѝ пространство (изцяло отдадена на мисълта за Бога, живееща с-Бога и за-Бога). Но това е и състояние, което теологически се разтваря навън към едно визионерско пространство. Посоките на съответствие на Богородичната радост са двуизмерни – „от света към Нея“, но и „от Нея към света“. Всеки, който се докосне до този свят, също познава радостта – защото, докосвайки се до Нея, се докосва и до Спасителя.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: (Богородични) иконографски типове, Акатист, радостта като интенционално състояние, Елеуса, Гликофилуса, Пелагонитиса, Галактотрофуса.

ABSTRACT: It would not be an exaggeration to say that in the case of the Mother of God the spectrum of experience pulsates from the troubled-joyful news that she has been chosen to be an “enclosure of the God Whom nothing can enclose” (Akathist: Ikos 8), then through the joy of the birth and nurturing of the Infant to the sorrow and suffering of the Crucifixion, again replaced by joy after the Resurrection and Ascension of the Lord. The intentional states inherent in the Mother of God - in these two lines of symbolic interpretation between the Crucifixion and the Resurrection - are crucified between joy and suffering. To trace the dynamic between joy and suffering is to construct, in yet another way, her full image. These intentional states are dialogical in nature. They are not for-themselves, but always in the dynamics of the relationship with Jesus Christ. When it comes to the Theotokos' intentional states, there is always a hidden relationship to Christ in them, whether or not He is present (and how) in the image. There is no depiction of the Theotokos for its own sake - the name “Theotokos” rejects this possibility. I will try to show that joy - read through the image of the Mother of God - not only fits fully into the idea of an intentional state, but that it has a specific, double intentionality. Joy and the Mother of God are inseparably linked. This is her characteristic state, which seizes her intimate space (totally surrendered to the thought of God, living with-God and for-God). But it is also a state that theologically dissolves outward into a visionary space. The directions of conformity of the joy of the Theotokos are two-dimensional – “from the world to her” but also “from her to the world.” Anyone who touches this world also knows joy - for in touching her, he also touches the Savior.

KEYWORDS: Iconographic types of Theotokos, Akathist, joy as an intentional state, Eleoussa, Glykophiloussa, Pelagoneitissa, Galaktotrofikoussa.

4) 2023: Каланова, Мира. Интерпретации на Тайната вечеря или мястото на масата в сценичното пространство. // Проблеми на изкуството, 2023, бр. 4. ISSN 0032-937-1. Индексирано в ERIH+

РЕЗЮМЕ: Предмет на тази студия са закономерностите между визуалната композиция, сценографията и сценичния мизансцен. Иконографията на Тайната вечеря, разглеждана според парадигмата на Ервин Панофски като първичен предмет (сюжет) или като 13 мъже седящи около една маса, е повод да се направи пространствена транскрипция в контекста на едно хипотетично сценично пространство.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: театър, сценография, живопис, перспектива, геометрия

SUMMARY: The subject of this study is the regularities between visual composition, scenography and stage mise-en-scène. The iconography of the Last Supper, viewed according to Erwin Panofsky's paradigm as a primary subject (plot) or as 13 men sitting around a table, is an occasion to make a spatial transcription in the context of a hypothetical stage space.

KEYWORDS: theater, scenography, painting, perspective, geometry

5) 2023: Кардашевска, Валерия. Съвременни подходи при усъвършенстване на гласово-говорните умения на оратора и презентатора. // Реторика и комуникации, бр. 56, юли 2023, ISSN 1314-4464, Индексирано в ERIH+

РЕЗЮМЕ: В тази статия чрез метода на ангажираното наблюдение са представени добри практики от обучения с представители на бизнеса, в които основна роля играят невролингвистичните техники и психотехники, които са научно доказани и ефективни от методическа гледна точка. Някои от обученията включват индивидуални сесии с гласов тренинг или групови обучения, където може да се получи

персонализирана помощ и развитие на комуникационни умения. Статията е с методическа и практико-приложна насоченост и се фокусира върху нови перспективи за прилагане на методическото наследство на школите и курсовете по реторика по сценична реч и ораторско изкуство в съчетание със съвременните методи на обучение.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: оратор, водещ, реторика, гласово-говорни умения, психотехника, невролингвистика, обучение.

ABSTRACT: In this paper, through the method of involved observation, best practices of trainings with business representatives are presented, in which neurolinguistic techniques and psychotechniques play a major role, which are scientifically proven and which are effective from a methodological point of view. Some of the trainings include individual sessions with voice coaches or group trainings where personalised help and development of communication skills can be obtained. The article has a methodological and practical-applied orientation and focuses on new perspectives for applying the methodological heritage of rhetoric schools and courses in stage speech and oratory in combination with modern training methods.

KEYWORDS: orator, presenter, rhetoric, voice-speaking skills, psychotechnics, neurolinguistics, training.

6) 2023: Николова, Камелия. Режисьорска свръхинтерпертация и групи на съмишленици в българския театър в периода 1956-1968. // Проблеми на изкуството, София 2023, бр. 3, с. 21-32; ISSN 0032-937-1. Индексирано в ERIH+

РЕЗЮМЕ: Текстът разглежда две основни тенденции в европейския театър в периода 1956-1968 – режисьорската свръхинтерпертация на класически и съвременни текстове и театралните лаборатории, след което анализира трансформирането на тези тенденции в българския театър през същия период в режисьорската стратегия на „езоповския език“ и в създаването на групи на съмишленици.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: български театрални режисьори, социалистически реализъм, алегорична режисьорска интерпертация

SUMMARY: The text examines two main trends in European theater in the period 1956-1968 – the directorial over-interpretation of classical and contemporary texts and the theater laboratories, then analyzes the transformation of these trends in Bulgarian theater during the same period into the directorial strategy of “Aesop’s language” and the creation of groups of like-minded people.

KEYWORDS: Bulgarian theater directors, socialist realism, allegorical directorial interpretation

7) 2023: Стойчева, Светлана. Хроника. (Отразяване на Международна научна конференция Crossing Borders: Rethinking the Humanities Across Disciplines) // Philologia/Филология, 43, София, УИ „Св. Климент Охридски“, с. 99-106. CEEOL. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №2199.

8) 2023: Tzenev, Boyan. Metamorphoses of German film Expressionism into Bulgarian literary Diabolism. // Art Studies Readings, 2023, Institute for the Study of Arts, Bulgarian Academy of Sciences, Sofia, 2023, с. 153-171. ISSN:1313-2342, ISBN:978-619-7619. CEEOL

РЕЗЮМЕ: Темата за свръхестественото, маргиналното и чудовищното, увековечена от киното на Ваймарската република, оказва пряко влияние върху конкретен момент от творчеството на тесен кръг от български писатели, формиращи авангардното литературно движение на диабололизма, създавайки митологеми в две знакови системи – киното и литературата.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Модернизъм, авангард, междувоенен период

ABSTRACT: The theme of the supernatural, the marginal and the monstrous, perpetuated by the filmmakers of the Weimar Republic period, directly influenced a particular moment in the work of a small group of Bulgarian writers who formed the avant-garde literary movement of diabolism, thus producing mythologems in two sign systems – cinema and literature.

KEYWORDS: Modernism, avant-garde, interwar period

ПУБЛИКАЦИИ В БАЗА ДАННИ НА НАЦИОНАЛНИЯ РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК НА НАЦИД

1) 2023: Аверина, Мария. Филмовите архиви като основа за създаването на авторски документални филми. – В: Кино, декември/2023. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №969.

РЕЗЮМЕ: В студията са разгледани три типа филми, в които архивните материали са използват за изграждане на различен тип филмова структура, като и в трите типа филми смислово определяща е авторската гледна точка. Анализът е направен въз основа на три филма: 1. „Захари Стоянов“ (1975 г.), режисьор: Юлий Стоянов - филм-портрет, изграден въз основа на снимков материал; 2. „Нощ и мъгла“ (1956), режисьор и монтаж: Ален Рене – филм – есе, изграден от архиви на принципа на фрагментарния монтаж; 3. „Дневник“ (9 части: 1973 – 2002), реж. Давид Перлов – изповедален документален филм, създаден въз основа на алични архиви (home video).

КЛЮЧОВИ ДУМИ: документално кино, архиви, история, паралелен монтаж, съвременност, съпоставка, национален характер, поетичен монтаж, монтаж на контраста, холокост, дисонанс, лични архиви, дневници, пътуване, автобиография, глас зад кадър, спомен, памет.

SUMMARY: The text examines two main trends in European theater in the period 1956-1968 – the directorial over-interpretation of classical and contemporary texts and the theater laboratories, then analyzes the transformation of these trends in Bulgarian theater during the same period into the directorial strategy of "Aesop's language" and the creation of groups of like-minded people.

KEYWORDS: Bulgarian theater directors, socialist realism, allegorical directorial interpretation

2) 2023: Божилова-Андонова, Маргарита. На фокус: Композиторът Валерия Крачунова-Попова и операторът Красимир Андонов. // Страница на Център за семиотични и културни изследвания за критически отзиви, 2022. ISSN 2815-3561.НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID4568.

3) 2023: Бонев, Христо. Филмовата дистрибуция в епохата на стрийминг платформите. // Годишник на НАТФИЗ'2022. София, НАТФИЗ, 2023, с. 109-115. ISSN 1314-0760. COBISS.BG-ID – 1121233892. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

РЕЗЮМЕ: Филмовата индустрия традиционно е разделена на три основни сегмента – производство, дистрибуция и показ. Стрийминг платформите за видео по заявка (VOD) като Netflix и Amazon постепенно започват разрушаването на традиционната верига на доставки и затваряне на цикъла, което поставя нови предизвикателства пред регулаторите.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: киноразпространение, кинопоказ, стрийминг

SUMMARY: The film industry has traditionally been divided into three main segments – production, distribution and exhibition. Streaming video-on-demand (VOD) platforms such as Netflix and Amazon are gradually starting to disrupt the traditional supply chain and close the loop, posing new challenges for regulators.

KEYWORDS: cinema distribution, cinema exhibition, streaming

4) 2023: Велев, Велимир, «Просто Юлия!», в. КУЛТУРА, Месечник за изкуство, култура и публицистика, 2023, бр. 02, стр. 6-7, ISSN - 0861-1408. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК ID №4289.

РЕЗЮМЕ: «Просто Юлия!» е портрет на великия български режисьор и педагог Юлия Огнянова, във връзка с отбелязването на 100 години от рождението ѝ. Велимир Велев, като неин ученик и съратник, прави опит да опише личността ѝ, през призмата на нейната театрална естетика и методология, и нейната педагогическа система.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Юлия Огнянова, режисьор, театрален педагог, театрален реформатор, театрална методология, клоунада, 100 годишнина.

ABSTRACT: «Just Julia!» is a portrait of the great Bulgarian director and pedagogue Julia Ognyanova, in connection with the celebration of the 100th anniversary of her birth. Velimir Veleev, as her student and collaborator, makes an attempt to describe her personality through the prism of her theatrical aesthetics and methodology, and her pedagogical system.

KEYWORDS: Julia Ognyanova, director, theater pedagogue, theater reformer, theater methodology, clowning, 100th anniversary.

5) 2023: Владимирова, Димитър. Фотография и текст като хибридна форма. – В: Кино, юли/2023. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №969.

6) 2023: Гайдаров, Калин. Нравствеността като субективен регулатор на индивидуалното поведение. // Научни доклади от 10 конгрес по психология. София, ДПРБ, 2023. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №891.

РЕЗЮМЕ: От гледна точка на бъдещето на човечеството един от основните въпроси е дали е необходима нова морална концепция или трябва да се следват ортодоксалните начала. Моралът не е интелектуален идеологически продукт създаден от самите индивиди, а е обективираната индивидуална нравственост, която е от Бога.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: нравственост, сакрално, духовно

SUMMARY: From the perspective of the future of humanity, one of the main questions is whether a new moral concept is needed or whether orthodox principles should be followed. Morality is not an intellectual ideological product created by individuals themselves, but is the objectified individual morality that comes from God.

KEYWORDS: morality, sacred, spiritual

7) 2023: Гайдаров, Калин. Онтичният статус на съзнанието. // Научни доклади от 10 конгрес по психология. София, ДПРБ, 2023. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №891.

РЕЗЮМЕ: Една очевидна трудност при психологическите изследвания, а и като цяло за психологическата наука, е сетивната ненаблюдаемост на психическите феномени. Търсенето на решение доведе до развитието на процедури, които позволяват измерване. Съзнанието обаче не е редоположено с емпирично-сетивната действителност. То има духовно-имматериален произход.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: съзнание, измерване, битийност

SUMMARY: An obvious difficulty in psychological research, and in psychological science in general, is the sensory unobservability of psychic phenomena. The search for a solution has led to the development of procedures that allow measurement. However, consciousness is not aligned with empirical-sensory reality. It has a spiritual-immaterial origin.

KEYWORDS: consciousness, measurement, beingness

8) 2023: Геновски, Мартин. Mumbecore – творчески и продукционни характеристики. // Годишник на НАТФИЗ'2022. София, НАТФИЗ, 2023, с. 128-142. ISSN 1314-0760. COBISS.BG-ID – 1121233892. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

РЕЗЮМЕ: Статията разглежда творческите и продукционни особености на филмите, създавани в течението „мъмбълкор“, анализирайки и осмисляйки особеностите на филмите, притежаващи характеристиките на мъмбълкора.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: мъмбълкор, продуцентство, режисура

SUMMARY: The article examines the creative and production features of films created in the "mumblecore" movement, analyzing and interpreting the features of films that possess the characteristics of mumblecore.

KEYWORDS: mumblecore, production, directing

9) 2023: Геновски, Мартин. Възникване и потребление на аудио-визуалните произведения за дигитална среда. // Страница на Център за семиотични и културни изследвания за докторанти и млади учени, 2023. ISSN 2815-3553. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID4578.

РЕЗЮМЕ: Статията разглежда процесите на зараждане и развитие на екранните произведения, подобни на тези, наблюдавани при киното преди повече от сто години. Анализира съвременните тенденции в екранните изкуства и тяхното влияние върху културния пейзаж.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: дигитална среда, аудиовизия, онлайн

ABSTRACT: The article examines the processes of emergence and development of screen works, similar to those observed in cinema more than a hundred years ago. It analyzes contemporary trends in screen arts and their influence on the cultural landscape.

KEYWORDS: digital environment, audiovisual, online

10) 2023: Геновски, Мартин. MUMBLECORE: FEATURE FILMS IN THE DOCUMENTARY AESTHETIC. „Сборник на Русенски университет“ – 2022, том 61, книга 6.3., с. 61-69, ISSN 2603-4123- <https://conf.uni-ruse.bg/bg/docs/cp22/6.3/6.3-11.pdf>

РЕЗЮМЕ: Статията представя мъмбълкор като течение в независимото кино, възникнало в началото на 2000-те години. Анализира характерните черти на мъмбълкор филмите, които се отличават с натуралистична актьорска игра, импровизация и заснемане в документален стил, фокусирайки се върху ежедневието и вътрешния свят на млади хора. Статията подчертава значението на ниския бюджет и достъпните технологии за развитието на това течение, както и неговата роля като алтернатива на мейнстрийм киното

КЛЮЧОВИ ДУМИ: мъмбълкор, документална естетика, игрално кино

ABSTRACT: The article presents mumblecore as a trend in independent cinema that emerged in the early 2000s. It analyzes the characteristic features of mumblecore films, which are distinguished by naturalistic acting, improvisation and documentary-style filming, focusing on the everyday life and inner world of young people. The article emphasizes the importance of low budget and accessible technologies for the development of this trend, as well as its role as an alternative to mainstream cinema

KEYWORDS: mumblecore, documentary aesthetics, feature film

11) 2023: Геновски, Мартин. EVOLUTION OF AUDIOVISUAL PRODUCTION FOR DIGITAL ENVIRONMENT. „Сборник на Русенски университет“ – 2023, том 61, книга 6.3., с. 61-69, ISSN 2603-4123 - <https://conf.uni-ruse.bg/bg/docs/cp23/6.3/6.3-11.pdf>

РЕЗЮМЕ: Статията разглежда развитието на онлайн аудиовизуалните формати, като влоговете, в исторически, художествен и социален контекст. Анализира влиянието на интернет върху създаването и разпространението на съдържание, както и връзката между дигиталното съдържание и депресията сред младежите.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: дигитална среда, аудиовизия, онлайн

ABSTRACT: The article examines the development of online audiovisual formats, such as vlogs, in a historical, artistic and social context. It analyzes the influence of the Internet on the creation and distribution of content, as well as the relationship between digital content and depression among young people.

KEYWORDS: digital environment, audiovisual, online

12) 2023: Генчев, Любомир. Дигиталната епоха. // Годишник на НАТФИЗ'2022. София, НАТФИЗ, 2023, с. 75-80. ISSN 1314-0760. COBISS.BG-ID – 1121233892. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

13) 2023: Георгиев, Людмил. За американските полицейски „клишета“ в българските криминалета. // Годишник на НАТФИЗ'2022. София, НАТФИЗ, 2023, с. 103-108. ISSN 1314-0760. COBISS.BG-ID – 1121233892. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

14) 2023: Георгиева, Ангелина. Театрална медиация. // Годишник на НАТФИЗ'2022. София, НАТФИЗ, 2023, с. 61-68. ISSN 1314-0760. COBISS.BG-ID – 1121233892. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

РЕЗЮМЕ: Целта на статията е да представи концепцията за театрална медиация, да опише нейното поле на действие и основни функции, както и да постави въпроса за перспективите ѝ за развитие в България като отделно професионално поле.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: театрална медиация, културна медиация, развитие на публични

ABSTRACT: The aim of the article is to present the concept of theatrical mediation, to describe its field of action and main functions, as well as to raise the question of its development prospects in Bulgaria as a separate professional field.

KEYWORDS: theatrical mediation, cultural mediation, audience development

15) 2023: Георгиева, Ангелина. Събитието „Топлоцентра“. // Homo Ludens, 26/2023, с. 166 - 177. ISSN 1311-5111. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4989

РЕЗЮМЕ: Отварянето на Регионалния център за съвременни изкуства „Топлоцентрала“ в София през ноември 2021 г. е знаково събитие. Статията разсъждава за неговото значение за културния живот и независимата сцена в София и откроява продукции и инициативи на центъра през първата година от неговото съществуване.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: РЦСИ „Топлоцентрала“, независим сектор, културен активизъм

SUMMARY: The opening of the Regional Center for Contemporary Arts "Toplotsentrala" in Sofia in November 2021 is a landmark event. The article reflects on its importance for the cultural life and independent scene in Sofia and highlights the center's productions and initiatives in the first year of its existence.

KEYWORDS: RCCA "Toplotsentrala", independent sector, cultural activism

16) 2023: Георгиева, Боряна. Още нещо за взаимодействието актьор – кукла. // 60 години висше образование за куклен театър в България: юбилеен сборник с научни статии, представени на научна конференция, София, 5.12.2022 г. В. Търново: Фабер, 2023, с. 142-154. ISBN - 978-619-00-1643-4. COBISS.BG-ID – 62797064. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4978

РЕЗЮМЕ: В изложението се допълват познатите тези за взаимодействието актьор-кукла, както и дуализъм, отчужденост, единство и проблемът за „преживяванията“ в куклено-театралното изкуство.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: взаимодействие актьор- кукла; дуализъм; отчужденост; единство; преживяване

SUMMARY: The presentation complements the well-known theses on the actor-puppet interaction, as well as dualism, alienation, unity and the problem of "experiences" in the art of puppetry.

KEYWORDS: actor-puppet interaction; dualism; alienation; unity; experience

17) 2023: Гоговска, Мира. Пластическата култура на актьора като съставна част от професионалното му майсторство – историко-теоретични предпоставки. // Годишник на НАТФИЗ'2022. София, НАТФИЗ, 2023, с. 39-50. ISSN 1314-0760. COBISS.BG-ID – 1121233892. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

РЕЗЮМЕ: В съвременния театър пластическата култура е предмет на интензивно обучение, развиващо актьорската психомоторика, двигателната култура и способността за саморегулация. Пластиката в театъра е не само изразно средство, но и важна част от създаването на синтетично изкуство, съчетаващо литература, музика, танц и сценични действия. Статията, развита исторически и теоретично, разглежда пластическата култура на актьора, като ключов елемент от неговото професионално майсторство.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: пластическа култура, театрално изкуство, актьорско майсторство, биомеханика, психомоторика, синтетично изкуство, сценично движение, Делсарт, Станиславски, Мейерхолд, Гротовски
ABSTRACT: In modern theater, plastic culture is the subject of intensive training, developing the actor's psychomotor skills, motor culture and the ability to self-regulation. Plasticity in the theater is not only a means of expression, but also an important part of the creation of synthetic art, combining literature, music, dance and stage actions. The article, developed historically and theoretically, examines the plastic culture of the actor as a key element of his professional mastery.

KEYWORDS: plastic culture, theatrical art, acting, biomechanics, psychomotor skills, synthetic art, stage movement, Delsarte, Stanislavsky, Meyerhold, Grotowski

18) 2023: Гърбев, Любомир. – В: 60 години висше образование за куклен театър в България: юбилеен сборник с научни статии, представени на научна конференция, София, 5.12.2022 г. В. Търново: Фабер, 2023. ISBN - 978-619-00-1643-4. COBISS.BG-ID – 62797064. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4978

19) 2023: Димитров, Димитър. Игра със сенки. // Годишник на НАТФИЗ'2022. София, НАТФИЗ, 2023, с. 81-94. ISSN 1314-0760. COBISS.BG-ID – 1121233892. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

РЕЗЮМЕ: „Театърът на сенките“ има хилядолетна история и е дълбоко обвързан с философията и вярванията на източната култура. Статията проследява появата му в европейската култура. Творци с революционни разбирания за театъра, започват да използват „сянката“, като средство в защита на концептуалните си възжеления. „Сянката“, въздействайки метафорично, става любимо театрално изразно средство на много изтъкнати съвременни творци и е неразривна част от „семеяството“ на „модерния театър“.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: театър, метафора, професионализъм

SUMMARY: "Shadow theater" has a thousand-year history and is deeply connected with the philosophy and beliefs of Eastern culture. The article traces its appearance in European culture. Artists with revolutionary understandings of theater began to use the "shadow" as a means of defending their conceptual desires. The "shadow", acting metaphorically, became a favorite theatrical means of expression of many prominent contemporary artists and is an inseparable part of the "family" of "modern theater".

KEYWORDS: theater, metaphor, professionalism

20) 2023: Димитров, Димитър. Начало и развой на модернизма в българския куклен театър // 60 години висше образование за куклен театър в България: юбилеен сборник с научни статии, представени на научна конференция, София, 5.12.2022 г. В. Търново: Фабер, 2023, с. 79-95258-269. ISBN - 978-619-00-1643-4. COBISS.BG-ID – 62797064. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4978

РЕЗЮМЕ: Статията разглежда зараждането и развитието на модерния български куклен театър, което е белязано от съдбата да получи още в зародиша си да черпи вдъхновението си от най-добрите примери в световното куклено изкуство и да успее за кратък период от време да стане световен пример за модерност и професионализъм.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: модернизъм, професионализъм, образование

SUMMARY: The article examines the emergence and development of modern Bulgarian puppet theater, which was marked by fate to draw inspiration from the best examples of world puppetry in its infancy and to succeed in a short period of time in becoming a global example of modernity and professionalism.

KEYWORDS: modernism, professionalism, education

21) 2023: Димитров-Мечкарски, Тодор. Анатомио-физиологични характеристики на говорния апарат. // Годишник на НАТФИЗ'2022. София, НАТФИЗ, 2023, с. 50-60. ISSN 1314-0760. COBISS.BG-ID – 1121233892. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

РЕЗЮМЕ: Статията на логопед доц. д-р Тодор Димитров-Мечкарски представя анатомио-физиологични характеристики на говорния апарат като фундаментална част от теоретичното и оттам в практическото обучение на студентите в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ по сценична реч и правоговор.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: правоговор, говорен апарат, сценична реч

SUMMARY: The article by speech therapist Assoc. Prof. Dr. Todor Dimitrov-Mechkarski presents anatomical and physiological characteristics of the speech apparatus as a fundamental part of the theoretical and hence practical training of students at the National Academy of Dramatic Arts and Sciences "Krstyo Sarafov" in stage speech and oratory.

KEYWORDS: oratory, speech apparatus, stage speech

22) 2023: Димитров-Мечкарски, Тодор. Особености на дихателния механизъм при гласообразуване в работата на кукловода. // 60 години висше образование за куклен театър в България: юбилеен сборник с научни статии, представени на научна конференция, София, 5.12.2022 г. В. Търново: Фабер, 2023, с. 171-184. ISBN - 978-619-00-1643-4. COBISS.BG-ID – 62797064. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4978

РЕЗЮМЕ: Статията „Особености на дихателния механизъм при гласообразуване в работата на кукловода.“ на логопед доц. д-р Тодор Димитров-Мечкарски представя особеностите и спецификите на дихателния механизъм при гласообразуването и гласоизвличането в работата на кукления актьор.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: сценична реч, правоговор, глас

SUMMARY: The article "Features of the respiratory mechanism in voice formation in the work of the puppeteer." by speech therapist Assoc. Prof. Dr. Todor Dimitrov-Mechkarski presents the features and specifics of the respiratory mechanism in voice formation and voice extraction in the work of the puppeteer.

KEYWORDS: stage speech, speech, voice

23) 2023: Дойчева, Венета. Удоволствието от театъра днес. // Култура, бр. 07, 2023, ISSN – 0861-1408. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК ID №4289.

РЕЗЮМЕ: Осмисля се програмата на Международния театрален фестивал „Варненско лято“ 2023 като се поставя акцент върху български и чуждестранни спектакли. Откроява се тенденцията на изданието да представя панорама на ярки съвременни стилове и личности в национален и международен план.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: МТФ „Варненско лято“, български театър, европейски театър

SUMMARY: The program of the International Theatre Festival "Varna Summer" 2023 is being reviewed, with an emphasis on Bulgarian and foreign performances. The tendency of the publication to present a panorama of bright contemporary styles and personalities on a national and international level is highlighted.

KEYWORDS: ITF "Varna Summer", Bulgarian theatre, European theatre

24) 2023: Дойчева Венета. Тартюф, лицемерът – оригинален винаги. // Homo Ludens, бр.26/ 2023, с. 71-78, ISSN 1311-5111. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4989

РЕЗЮМЕ: Критически анализ на спектакъла „Тартюф, лицемерът“ от Молиер, постановка на Комеди франсез, режисьор Иво ван Хове. Акцент върху интерпретацията на първата версия на текста на пиесата и фокус върху режисурата и съвременните послания.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Молиер, Иво ван Хове, „Тартюф, лицемерът“, Комеди франсез

SUMMARY: Critical analysis of the play “Tartuffe, the Hypocrite” by Molière, staged by the Comédie Française, directed by Ivo van Hove. Emphasis on the interpretation of the first version of the text of the play and a focus on the direction and contemporary messages.

KEYWORDS: Molière, Ivo van Hove, “Tartuffe, the Hypocrite”, Comédie Française

25) 2023: Дойчева Венета. „Албена” - полифония”. // : Homo Ludens, бр.26/ 2023, с. 233-246, ISSN 1311-5111. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4989

РЕЗЮМЕ: Анализ на поетическата функция на звука в драматическия живот в пиесата „Албена“ от Йордан Йовков. Изследва се природата, интензитета и участието на звукови планове в действието. Посочва се семантичното богатство на полифонията и нейните възможности за разширяване на проблемните ядра в драмата. Поетиката на пиесата е посочена като кореспондираща с естетиката на „имерсивния театър“.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: „Албена“, полифония, имерсивен театър

SUMMARY: An analysis of the poetic function of sound in dramatic life in the play “Albena” by Yordan Yovkov. The nature, intensity and participation of sound planes in the action are studied. The semantic richness of polyphony and its possibilities for expanding the problematic cores in the drama are indicated. The poetics of the play is indicated as corresponding to the aesthetics of “immersive theater”.

KEYWORDS: “Albena”, polyphony, immersive theater

26) 2023: Дойчева Венета. Лабиринти на паметта: театър и време. // Homo Ludens, бр.26/ 2023, С., с.187-208, ISSN 1311-5111. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4989

РЕЗЮМЕ: Коментира се трудността да бъде изразена и съхранена памет за театралното преживяване. Застъпена е тезата, че технологичните свидетелства са елемент, чрез който се съхранява театралният факт, но само личната рефлексия и свидетелство могат да бъдат израз на памет за отминали театрални феномени.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Театър, памет, лично свидетелство

SUMMARY: The difficulty of expressing and preserving the memory of theatrical experience is commented on. The thesis is that technological evidence is an element through which the theatrical fact is preserved, but only personal reflection and testimony can be an expression of memory for past theatrical phenomena.

KEYWORDS: Theatre, memory, personal testimony

27) 2023: Иванова, Ирина. Специфика на проблема за стила в киното. // Кино, септември/2023. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №969.

РЕЗЮМЕ: Текстът е откъс от доктората на автора на тема „Стилът като проблем на киното“ и разглежда различни аспекти от проблема за стила в киното предвид характерните за седмото изкуство особености като колективно изкуство, зависимо както от творческия потенциал, така и от техническия и финансовия ресурс на създателите си.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: стил, кино, теория

ABSTRACT: The text is an excerpt from the author's doctorate thesis, titled "Style as a problem of cinema". It examines various aspects of the problem of Style in cinema, given the latter's characteristics as a collective art form, dependent both on the creative potential and the technical and financial resources of its creators.

KEYWORDS: style, cinema, theory

28) 2023: Иванова, Ирина. Обичам да играя сякаш още съм дете (интервю с актрисата Меглена Караламбова по повод 80-годишнината ѝ). // Кино, ноември/2023. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №969.

РЕЗЮМЕ: Интервю с актрисата Меглена Караламбова по повод 80-годишния ѝ юбилей.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: юбилей, българска актриса, интервю

ABSTRACT: Interview with the actress Meglena Karalambova on the occasion of her 80th anniversary.

KEYWORDS: anniversary, Bulgarian actress, interview

29) 2023: Иванова, Ирина. Само конете, не и сюжетите (за фестивала „Златна Роза“). // Кино, ноември/2023 г. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №969.

РЕЗЮМЕ: Обзорна рецензионна статия за програмата на фестивала „Златна Роза“ 2023 г.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: ново българско кино, национален фестивал, златна роза

ABSTRACT: Overview article on the program of the Golden Rose Festival 2023.

KEYWORDS: new Bulgarian cinema, national festival, golden rose

30) 2023: Илкова, Катерина. Ролята на предмета в обучението по слово за кукловоди. // 60 години висше образование за куклен театър в България: юбилеен сборник с научни статии, представени на научна конференция, София, 5.12.2022 г. В. Търново: Фабер, 2023, с. 95-109. ISBN - 978-619-00-1643-4. COBISS.BG-ID – 62797064. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4978

РЕЗЮМЕ: Илкова споделя методологията си за работа с предмет, която подпомага процеса на съпреживяването – основен при изграждането на куклено-театрален персонаж.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: предмет, слово, жест, театрална кукла, куклен театър

ABSTRACT: Ilkova shares her methodology for working with an object, which supports empathy - a basic principle for building a character in puppet theater.

KEYWORDS: object, speech, gesture, puppet, puppet theater

31) 2023: Илкова, Катерина, Михаела Тюлева, Весела Хаджиниколова (Съст.). – 60 години висше образование за куклен театър в България: юбилеен сборник с научни статии, представени на научна конференция, София, 5.12.2022 г. В. Търново: Фабер, 2023. ISBN - 978-619-00-1643-4. COBISS.BG-ID – 62797064. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4978

РЕЗЮМЕ: Сборник, включващ доклади на: проф. Славчо Маленов, проф. д.н. Дойчина Синигерска, проф. д-р Константин Каракостов, проф. д-р Катерина Илкова, доц. д-р Мирослав Цветанов, доц. д-р Валерия Кардашевска, доц. Боряна Георгиева, доц. д-р Михаела Тюлева, доц. д-р Тодор Димитров-Мечкарски, гл. ас. д-р Теменуга Первазова, гл. ас. д-р Петя Караджова, гл. ас. д-р Надежда Панайотова, ас. д-р Евгения Роева, д-р Михаил Байков, ас. д-р Весела Хаджиниколова, ас. Димитър Димитров, ас. Мариан Рангелов, ас. Венера Нечкова-Фингарова, ас. Любомир Генчев и Десислава Димитрова.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: НАТФИЗ, куклено изкуство, актьорство за куклен театър

ABSTRACT: Collection including reports by: Prof. Slavcho Malenov, Prof. Doychina Sinigerska, Prof. Dr. Konstantin Karakostov, Prof. Dr. Katerina Ilkova, Assoc. Prof. Dr. Miroslav Tsvetanov, Assoc. Prof. Dr. Valeria Kardashevskaya, Assoc. Prof. Boryana Georgieva, Assoc. Prof. Dr. Mihaela Tyuleva, Assoc. Prof. Dr. Todor Dimitrov-Mechkarski, Senior Asst. Dr. Temenuga Pervazova, Senior Asst. Dr. Petya Karadjova, Senior Asst. Dr. Nadezhda Panayotova, Assoc. Dr. Evgeniya Roeva, Dr. Mihail Baykov, Assoc. Dr. Vessela Hadzhinikolova, Assoc. Dimitar Dimitrov, Assoc. Marian Rangelov, Assoc. Venera Nechkova-Fingarova, Assoc. Lyubomir Genchev and Desislava Dimitrova.

KEYWORDS: NATPHIZ, puppetry, puppet theater acting

32) 2023: Илкова, Катерина. Ролята на предмета в обучението по слово за кукловоди. // 60 години висше образование за куклен театър в България: юбилеен сборник с научни

статии, представени на научна конференция, София, 5.12.2022 г. В. Търново: Фабер, 2023, с. 95-109. ISBN - 978-619-00-1643-4. COBISS.BG-ID – 62797064. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №497

РЕЗЮМЕ: Илкова споделя методологията си за работа с предмет, която подпомага процеса на съпреживяването – основен при изграждането на куклено-театрален персонаж.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: предмет, слово, жест, театрална кукла, куклен театър

ABSTRACT: Ilkova shares her methodology for working with an object, which supports empathy - a basic principle for building a character in puppet theater.

KEYWORDS: object, speech, gesture, puppet, puppet theater

33) 2023: Камбуров, Радослав. Предметно-песенният дискурс в динамичната парадигма на боливудското кино. // Годишник на НАТФИЗ'2022. София, НАТФИЗ, 2023, с. 116-127. ISSN 1314-0760. COBISS.BG-ID – 1121233892. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

34) 2023: Караджова, Петя. Мюзикълът „Play Your Змей?!?“ преплита класика и модерност. // Страница на Център за семиотични и културни изследвания за критически отзиви, 2023. ISSN 2815-3561. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID4568.

РЕЗЮМЕ: Отзив към спектакъла на Красимира Иванова „Play Your Змей?!?“ по „Змейова сватба“ на Петко Тодоров.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Красимира Иванова, мюзикъл, „Play Your Змей?!?“

SUMMARY: Review of Krasimira Ivanova's performance "Play Your Dragon?!?" based on Petko Todorov's "Dragon's Wedding".

KEYWORDS: Krasimira Ivanova, musical, "Play Your Dragon?!?"

35) 2023: Караджова, Петя. Чеховото „Предложение“ – нескучната класика. // Страница на Център за семиотични и културни изследвания за критически отзиви, 2023. ISSN 2815-3561. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID4568.

РЕЗЮМЕ: Отзив към спектакъла „Предложение“, А. П. Чехов, режисьор Красимира Иванова.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Красимира Иванова, А. П. Чехов, „Предложение“

SUMMARY: Review of the play "The Proposal", by A. P. Chekhov, directed by Krasimira Ivanova.

KEYWORDS: Krasimira Ivanova, A. P. Chekhov, "The Proposal"

36) 2023: Караджова, Петя. Визуалният език на сцената и ролята на художника. //: 60 години висше образование за куклен театър в България: юбилеен сборник с научни статии, представени на научна конференция, София, 5.12.2022 г. В. Търново: Фабер, 2023, с. 202-215. ISBN - 978-619-00-1643-4. COBISS.BG-ID – 62797064. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4978

РЕЗЮМЕ: Статията набелязва основни параметри в работата на сценографа при изграждане на сценичен визуален образ в кукления театър. Обобщават се спецификите на куклата като динамичен визуален знак и играещ обект.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: сценография за куклен театър, театрална кукла, изразителност

SUMMARY: The article outlines the main parameters in the work of the scenographer when building a stage visual image in puppet theater. The specifics of the puppet as a dynamic visual sign and a playing object are summarized.

KEYWORDS: scenography for puppet theater, theatrical puppet, expressiveness

37) 2023: Каракостов, Константин. Онлайн обучение на студента по актьорско майсторство за куклен театър по време на пандемията през 2020 година. // 60 години висше образование за куклен театър в България: юбилеен сборник с научни статии, представени на научна конференция, София, 5.12.2022 г. В. Търново: Фабер, 2023, с. 79-95. ISBN - 978-619-00-1643-4. COBISS.BG-ID – 62797064. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4978

38) 2023: Кардашевска, Валерия. Взаимовръзката между словесното и физическото действие на актьора кукленик – етап от обучението по сценична реч. // 60 години висше образование за куклен театър в България: юбилеен сборник с научни статии, представени на научна конференция, София, 5.12.2022 г. В. Търново: Фабер, 2023, с. 130-142. ISBN - 978-619-00-1643-4. COBISS.BG-ID – 62797064. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4978

РЕЗЮМЕ: В тази статия ще обсъдим връзката между вербалното и физическото действие на актьора в кукления театър, както и включването на упражнения за обучение и усъвършенстване на тези умения при учениците от класа „Актьорство за куклен театър“. Ние се придържаме към основната философия на кукленото изкуство относно оживяването на неживата материя и създаването на образ. Амбицията за създаване на художествен образ с анимирани кукли е основна и определяща в кукления театър.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: куклен театър, реч, оживяване на куклата, словесно действие

ABSTRACT: In this article, we will discuss the relationship between the verbal and physical action of the actor in puppet theater, as well as the inclusion of exercises training and improving these skills in students of the "Acting for Puppet Theater" class. We hold to the fundamental philosophy of puppetry concerning the animation of inanimate matter and the creation of an image. The ambition to create an artistic image with animated puppets is fundamental and defining in puppet theatre.

KEY WORDS: puppet theatre, speech, bringing the puppet to life, verbal action

39) 2023: Костова, Елица. На фокус: интердисциплинарната конференция “Текст и изображение”. // Страница на Център за семиотични и културни изследвания за критически отзиви, 2022. ISSN 2815-3561.НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID4568.

40) 2023: Лазарова, Марияна. CINEMA I. Изкуственият интелект в киното и авторските права. – 1 част, електронно издание на сп. Кино – юли/2023г. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №969.

41) 2023: Лазарова, Марияна. CINEMA I. Изкуственият интелект в киното и авторските права. – 2 част, електронно издание на сп. Кино – август/2023г. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №969.

42) 2023: Маленов, Славчо. Времето След-това. // Годишник на НАТФИЗ’2022. София, НАТФИЗ, 2023, с. 9-22. ISSN 1314-0760. COBISS.BG-ID – 1121233892. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

43) 2023: Маленов, Славчо. Времето „след това“. // 60 години висше образование за куклен театър в България: юбилеен сборник с научни статии, представени на научна конференция, София, 5.12.2022 г. В. Търново: Фабер, 2023, с. 59-72. ISBN - 978-619-00-1643-4. COBISS.BG-ID – 62797064. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4978

44) 2023: Минков, Борис. Трилогията на Виктор Пасков („Балада за Георг Хених“, „Германия, мръсна приказка“, „Аутопсия на една любов“) и преходът. В: Преходът след 1989 г. в съвременната българска литература. Сборник с докладите от едноименната научна кръгла маса, проведена на 5 ноември 2021 г. в СУ „Св. Климент Охридски“. Съст. Ани Бурова, Славей Димитрова, Борис Минков. С.: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, ISBN 978-954-07-5849-7, 2023, с. 202-216. Национален референтен списък ID Nr. 5007.

РЕЗЮМЕ: Статията поставя два различни типа отношения: първо, присъствието или знаковото отсъствие на представата за Прехода в самите художествени произведения на Пасков и тяхната повествователна нагласа и, второ, появата и рецепцията на творбите в обществените условия на Преход (1987 – 1992 – 2005). Разработката предприема опит за преосмисляне на историческата взаимна положеност на трите

произведения и щрихира един възможен общ ход на тяхното взаимодействие. Ключ за това взаимодействие е неизменното телесно съприсъствие на индивида в гетото в неговите мимикриращи проявления: комуналното квартално съжителство („Балада за Георг Хених“) – артистичното гастарбайтерско общежитие („Германия, мръсна приказка“) – и „глобализираният кокошарник“ на свръхмодерния свят („Аутопсия на една любов“).

КЛЮЧОВИ ДУМИ: светът на твореца, гето, колективно телесно присъствие, усреднени възприятия – притъпяване на възприятията, Преход и глобализация.

ABSTRACT: The topic, as well as the aim of the project to examine the interconnections between the Transition and literary models, presupposes two different kinds of relations: firstly, the presence or the marked absence of the concept of the Transition in Paskov's novels and their narrative perspectives, and secondly, the publication and the reception of these works in the social environment of a transition (1987 – 1992 – 2005). The purpose of the paper is to rethink the mutual historical positioning of the three novels and to sketch out a possible common direction of their interaction. A key to such an interaction can be found in the individual's indelible bodily co-presence in the ghetto represented through its forms of mimicry in the communal life in the neighbourhood („A Ballad for Georg Henig“), the artistic gastarbeiter dormitory („Germany – A Dirty Tale“) and the „global henhouse“ of the ultramodern world („Postmortem of a Love“).

KEYWORDS: the artist's world, ghetto, collective bodily presence, dulling of the senses, Transition and Globalization

45) 2023: Минков, Борис. Krisenerfahrung in Erich Kästners Roman „Fabian“ (1931). In: Wendezeiten: Erfahrungen, Erwartungen, Erzählungen. Hrsg. von Radoslava Minkova, Diana Stantcheva, Ewa Wojno Owczarska, Alexandra Preitschopf. Пловдив: Университетско издателство Паисий Хилендарски, 2023. ISBN 978-619-202-826-8, с. 73-86. Национален референтен списък, ID Nr. 4869.

РЕЗЮМЕ: Статията наблюдава романа „Фабиан“ („Неизбежна гибел“) на Ерих Кестнер като повествование за дълбоко човешко объркване в кризисната ситуация на потоп на образите и идеите. Тук границите на съвременното могат да бъдат разпознати именно чрез динамичната трансформация на възприятията, в които се сливат в неразличимост ценности, социални роли и времеви пластове.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: ускорение, индиферентност, социални роли, игрова идентичност.

ABSTRACT: The article researches the novel „Fabian“ („Der Gang vor die Hunde“) by Erich Kästner as a work of the deep human confusion in a crisis situation of flood of images and ideas. The margins of time can be recognized in „Fabian“ through the dynamic change in perceptions, with different values, social roles, time layers storming together in a simultaneity.

KEYWORDS: speed-up, indifference, social roles, playful identity.

46) 2023: Нейкова, Радостина. Специфика на време и пространство в развитието на една литературна и екранна история. // Годишник на НАТФИЗ'2022. София, НАТФИЗ, 2023, с. 95-102. ISSN 1314-0760. COBISS.BG-ID – 1121233892. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

РЕЗЮМЕ: Погледнато най-общо, съществуването на киното, на движещото се изображение въобще, почива върху принципа на обобщеното въздействие на различните дразнения у зрителя, на усещането за реалност, светлина, пространство, време, разстояние, събрани монтажно и смислово в екранното движещо се изображение. При комикса голяма част от тези дразнения са постигнати илюзорно, с помощта на засилени перспективни изменения, честата смяна на гледните точки, използването на най-действени фази от движението и т.н.

Визуалните парадокси, нелогичният поток на времето, създаването на всякакви, на „невъзможни“ движения в „немислими“ пространства често са фактори, гарантиращи визуалното богатство на комиковия продукт.

И може би точно в това се крие спецификата в създаването на парадоксалната реалност на комикса – във възможностите да бъде точно „реално“ копие на действителността от една страна и едновременно с това да се превърне в илюзия за абстрактно време-пространство – от друга.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: съвременна екранна визия, наратив и визия в детско-юношеските филми, специфика на време и пространство

ABSTRACT: Generally speaking, the existence of cinema, of the moving image in general, rests on the principle of the generalized impact of various stimuli on the viewer, of the feeling of reality, light, space, time, distance, collected montage and meaningfully in the screen moving image. In comics, a large part of these stimuli are achieved illusorily, with the help of increased perspective changes, frequent changes of viewpoints, the use of the most effective phases of movement, etc.

Visual paradoxes, the illogical flow of time, the creation of all sorts of "impossible" movements in "unthinkable" spaces are often factors that guarantee the visual richness of the comic product.

And perhaps this is precisely where the specificity of creating the paradoxical reality of comics lies - in the possibilities of being an exact "real" copy of reality on the one hand and at the same time becoming an illusion of abstract time-space - on the other.

KEYWORDS: contemporary screen vision, narrative and vision in children's and youth films, specificity of time and space

47) 2023: Николова, Камелия. 400 години от рождението на Молиер. За три постановки на „Тартюф“. // Годишник на НАТФИЗ'2022. София, НАТФИЗ, 2023, с. 31-38. ISSN 1314-0760. COBISS.BG-ID – 1121233892. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

РЕЗЮМЕ: Изследването разглежда три постановки на „Тартюф“ на Молиер, създадени по повод отбелязването на 400-годишнината от рождението на емблематичния френски комедиограф – „Тартюф, лицемерът“ на Иво ван Хове в Комеди Франсез (2022), „Тартюф“ на Игор Вук Торбица в Сръбския народен театър в Нови Сад (2019) и „Тартюф“ на Красимир Спасов в Театър „Българска армия“ в София (2016).

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Тартюф на 21 в., криза на семейството, нов политически театър

ABSTRACT: The study examines three productions of Molière's "Tartuffe", created to mark the 400th anniversary of the birth of the iconic French comedian - "Tartuffe, the Hypocrite" by Ivo van Hove at the Comédie Française (2022), "Tartuffe" by Igor Vuk Torbitsa at the Serbian National Theatre in Novi Sad (2019) and "Tartuffe" by Krasimir Spasov at the Bulgarian Army Theatre in Sofia (2016).

KEYWORDS: Tartuffe in the 21st century, family crisis, new political theatre

48) 2023: Николова, Камелия. 70 години от първата постановка на „В очакване на Годо“ на Самюъл Бекет // Номо Ludens, София, 2023, бр. 26, с. 249-257; ISSN 1311 5111. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4989

РЕЗЮМЕ: Студията коментира дебютната пиеса на Самюъл Бекет „В очакване на Годо“ и нейната премиера, състояла се на 5 януари 1953 г. в малкия театър „Вавилон“ в Париж, с режисьор Роже Блен, която я превръща в същинското начало на театъра на абсурда и в неговия емблематичен манифест.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: театър на абсурда, Самюъл Бекет, Роже Блен

SUMMARY: The studio comments on Samuel Beckett's debut play "Waiting for Godot" and its premiere, which took place on January 5, 1953 at the small Babylon Theater in Paris, directed by Roger Blain, which turned it into the true beginning of the theater of the absurd and its emblematic manifesto.

KEYWORDS: theater of the absurd, Samuel Beckett, Roger Blain

49) 2023: Николова, Камелия. „Орфей“ на Йерней Лоренци или „ахилесовата пета на човека“ // Номо Ludens, София, 2023, бр. 26, с. 81-87; ISSN 1311 5111. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4989

РЕЗЮМЕ: Статията анализира постановката „Орфей“ на известния словенски режисьор Йерней Лоренци в Народния театър в София през 2023 г. като се фокусира върху оригиналната интерпретация на режисьора на мита за Орфей в съвременния контекст.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: проблемът за войната, проблемът за смъртта, театър и общество

ABSTRACT: The article analyzes the production of "Orpheus" by the famous Slovenian director Jernej Lorenzi at the National Theater in Sofia in 2023, focusing on the director's original interpretation of the myth of Orpheus in the contemporary context.

KEYWORDS: the problem of war, the problem of death, theater and society

50) 2023: Первазова, Теменуга. Образният характер на вокалната музика в музикално-сценичните жанрове. // Годишник на НАТФИЗ'2022. София, НАТФИЗ, 2023, с. 69-74. ISSN 1314-0760. COBISS.BG-ID – 1121233892. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

РЕЗЮМЕ: В синкретичната връзка между литература, музика, театър се раждат художествени образи като: Прометей Антигона, Медея, Дон Кихот, Дон Жуан, Бай Ганьо, Албена, Мария Десислава, Борис Годунов

КЛЮЧОВИ ДУМИ: вокална музика, жанрове

SUMMARY: In the syncretic relationship between literature, music, and theater, artistic images such as: Prometheus, Antigone, Medea, Don Quixote, Don Juan, Bai Ganyo, Albena, Maria Desislava, Boris Godunov are born. KEYWORDS: vocal music, genres

51) 2023: Первазова, Теменуга. Песента в кукления театър. // 60 години висше образование за куклен театър в България: юбилеен сборник с научни статии, представени на научна конференция, София, 5.12.2022 г. В. Търново: Фабер, 2023, с. 194-202. ISBN - 978-619-00-1643-4. COBISS.BG-ID – 62797064. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4978

РЕЗЮМЕ: Юбилеен сборник с научни статии и доклади от научно-практическата конференция по случай 60 години висше образование за куклен театър в България- НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ 5.12.2022г.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: песен, куклен театър

SUMMARY: Anniversary collection of scientific articles and reports from the scientific and practical conference on the occasion of 60 years of higher education in puppet theater in Bulgaria - NATFA "Krstyio Sarafov" 5.12.2022

KEYWORDS: song, puppet theater

52) 2023: Ружев, Здравко. Актуални аспекти на динамиката на светлината. // Годишник на НАТФИЗ'2022. София, НАТФИЗ, 2023, с. 217-227. ISSN 1314-0760. COBISS.BG-ID – 1121233892. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

РЕЗЮМЕ: Текстът изследва техническите и творческите параметри на съвременните технологични средства за създаване на динамична светлина, както и креативното им приложение в работата на съвременния оператор.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: динамика на светлината, оператор, осветление

SUMMARY: The text explores the technical and creative parameters of modern technological means for creating dynamic light, as well as their creative application in the work of the modern cinematographer.

KEYWORDS: light dynamics, cinematographer, lighting

53) 2023: Синигерска, Дойчина. Картини от едно начало. // 60 години висше образование за куклен театър в България: юбилеен сборник с научни статии, представени на научна конференция, София, 5.12.2022 г. В. Търново: Фабер, 2023, с. 72-79. ISBN - 978-619-00-1643-4. COBISS.BG-ID – 62797064. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4978

РЕЗЮМЕ: Текстът разказва за началото на висшето образование за куклен театър в България, което е поставено на 15 ноември 1962 г. с подготвянето на учебни планове и програми съобразно спецификата на кукления театър.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: куклен театър, висше образование, начало

SUMMARY: The text tells about the beginning of higher education in puppet theater in Bulgaria, which was established on November 15, 1962, with the preparation of curricula and programs according to the specifics of puppet theater.

KEYWORDS: puppet theater, higher education, beginning

54) 2023: Стойчева, Светлана. За книгата на Иван Христов „Българският литературен модернизъм. Проблемът за времето и идентичността. // Дзяло, е-списание в областта на хуманитаристиката, X-XXI в. год. XI, 2023, бр. 25; ISSN 1314-9067. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №1819.

55) 2023: Стойчева, Светлана. Поезията за деца на символиста Емануил Попдимитров. // Слово и общество. Т. 3. Language and society. Vol. III, Международен филологически колегиум, ШУ „Епископ Константин Преславски“, 2023. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4887.

56) 2023: Терзиев, Асен. Театралното представление и медиите: пренареждане на сетивата. // Homo Ludens, бр. 26, Гилдия на театроведите и драматурзите към САБ, фондация „Homo Ludens” 2023, с. 211 – 220. ISSN: 1311-5111. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4989

РЕЗЮМЕ: Текстът анализира влиянието, което развитието на технологиите и съвременните медии оказва върху театъра. Акцентът е поставен върху промените в сетивните възприятия. Разгледани са влиянията на радиото, киното, телевизията и интернет с примери от съвременния театър.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: театър, медии, радио, кино, телевизия, интернет

SUMMARY: The text analyzes the influence that the development of technology and modern media has on theater. The emphasis is placed on changes in sensory perceptions. The influences of radio, cinema, television and the Internet are examined with examples from modern theater.

KEYWORDS: theater, media, radio, cinema, television, internet

57) 2023: Терзиев, Асен. Не се стремя към илюзия, а към алузия. Интервю с Йерней Лоренци. // Homo Ludens, бр. 26, Гилдия на театроведите и драматурзите към САБ, фондация „Homo Ludens” 2023, с. 11 – 19. ISSN: 1311-5111. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4989

РЕЗЮМЕ: Интервю с големия словенски режисьор Йерней Лоренци по повод неговата първа постановка в България „Орфей“ на сцената на Народен театър „Иван Вазов“. Обсъжда се неговата специфична режисьорска методология.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Народен театър, Йерней Лоренци, режисьорска методология

SUMMARY: An interview with the great Slovenian director Jernej Lorenzi on the occasion of his first production in Bulgaria of "Orpheus" on the stage of the National Theater "Ivan Vazov". His specific directorial methodology is discussed.

KEYWORDS: National Theater, Jernej Lorenzi, directorial methodology

58) 2023: Тюлева, Михаела. Алтернативни форми в кукления театър. // 60 години висше образование за куклен театър в България: юбилеен сборник с научни статии, представени на научна конференция, София, 5.12.2022 г. В. Търново: Фабер, 2023, с. 154-171. ISBN - 978-619-00-1643-4. COBISS.BG-ID – 62797064. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4978

РЕЗЮМЕ: Статията описва, анализира и систематизира информация свързана с направлението куклен театър за възрастни. Фокусира се върху предмета като средство за развиване на взаимоотношенията. Дават се примери от спектакли поставяни в Куклен театър НАТФИЗ.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Куклен театър за възрастни, театър на обекта, алтернативни форми

SUMMARY: The article describes, analyzes and systematizes information related to the direction of puppet theater for adults. It focuses on the subject as a means of developing relationships. Examples of performances staged at the Puppet Theater of the National Academy of Performing Arts and Sciences are given.

KEYWORDS: Puppet theater for adults, theater on the site, alternative forms

59) 2023: Хаджиниколова, Весела. Актьорското тяло – трансфер на послания. // Сборник доклади от научна конференция „Знание, наука, иновации, технологии”, изд. На „Институт за знание, наука и иновации“ – Велико Търново, 2023, с. 455-461. ISSN 2815-3472 (Print), ISSN 2815-3480 (CD). НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID № 4626

РЕЗЮМЕ: Докладът се фокусира върху опознаване, развитие и усъвършенстване на актьорското тяло, тяло-инструмент, който има силата, чрез пластическата метафора, да прескача невидимата бариера актьор-зрител и да трансферира скрити послания.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: невербално общуване, пластическа метафора, психофизически качества

SUMMARY: The report focuses on the knowledge, development and improvement of the actor's body, a body-instrument that has the power, through plastic metaphor, to jump over the invisible actor-spectator barrier and transfer hidden messages.

KEYWORDS: nonverbal communication, plastic metaphor, psychophysical qualities

60) 2023: Хаджиниколова, Весела. Сценичната акробатика в обучението на актьора за куклен театър. // 60 години висше образование за куклен театър в България: юбилеен

сборник с научни статии, представени на научна конференция, София, 5.12.2022 г. В. Търново: Фабер, 2023, с. 240-258. ISBN - 978-619-00-1643-4. COBISS.BG-ID – 62797064. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4978

РЕЗЮМЕ: В статията са разгледани някои съществени аспекти в обучението по Сценична акробатика и тяхната връзка с развитието на актьора за куклен театър, както и отражението им върху актьорската психофизика. Фокусът е върху Сценичната акробатика, като влияещ компонент в пластическата култура на актьора-кукленик.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Сценична акробатика, психофизика, пластическа култура

SUMMARY: The article examines some essential aspects of Stage Acrobatics training and their relationship with the development of the puppeteer, as well as their impact on the actor's psychophysics. The focus is on Stage Acrobatics as an influential component in the plastic culture of the puppeteer.

KEYWORDS: Stage Acrobatics, Psychophysics, Plastic Culture

61) 2023: Хаджиниколова, Весела, Катерина Илкова, Михаела Тюлева (Съставители). – 60 години висше образование за куклен театър в България: юбилеен сборник с научни статии, представени на научна конференция, София, 5.12.2022 г. В. Търново: Фабер, 2023. ISBN - 978-619-00-1643-4. COBISS.BG-ID – 62797064. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4978

РЕЗЮМЕ: Сборник, включващ статии на: проф. Славчо Маленов, проф. д.н. Дойчина Синигерска, проф. д-р Константин Каракостов, проф. д-р Катерина Илкова, доц. д-р Мирослав Цветанов, доц. д-р Валерия Кардашевска, доц. Боряна Георгиева, доц. д-р Михаела Тюлева, доц. д-р Тодор Димитров-Мечкарски, гл. ас. д-р Теменуга Первазова, гл. ас. д-р Петя Караджова, гл. ас. д-р Надежда Панайотова, ас. д-р Евгения Роева, д-р Михаил Байков, ас. д-р Весела Хаджиниколова, ас. Димитър Димитров, ас. Мариан Рангелов, ас. Венера Нечкова-Фингарова, ас. Любомир Генчев и Десислава Димитрова.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: сборник, статии, куклен театър

ABSTRACT: Collection including articles by: Prof. Slavcho Malenov, Prof. Doychina Sinigerska, Prof. Dr. Konstantin Karakostov, Prof. Dr. Katerina Ilkova, Assoc. Prof. Dr. Miroslav Tsvetanov, Assoc. Prof. Dr. Valeria Kardashevskaya, Assoc. Prof. Boryana Georgieva, Assoc. Prof. Dr. Mihaela Tyuleva, Assoc. Prof. Dr. Todor Dimitrov-Mechkarski, Senior Asst. Dr. Temenuga Pervazova, Senior Asst. Dr. Petya Karadjova, Senior Asst. Dr. Nadezhda Panayotova, Assoc. Dr. Evgeniya Roeva, Dr. Mihail Baykov, Assoc. Dr. Vessela Hadzhinikolova, Assoc. Dimitar Dimitrov, Assoc. Marian Rangelov, Assoc. Venera Nechkova-Fingarova, Assoc. Lyubomir Genchev and Desislava Dimitrova.

KEYWORDS: collection, articles, puppet theater

62) 2023: Харизанова, Боя. Симбиозата между професионални и непрофесионални актьори в знакови филми на чешката „нова вълна“. // Кино, 7.05.2023. ISSN: 0861-4393. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №969.

РЕЗЮМЕ: Анализ на знакови филми на чешката „Нова вълна“ и анализ на режисьорските похвати при работата с професионални и непрофесионални актьори в един филм, на базата на лични публикации по темата на едни от най-известните чешки режисьори.

SUMMARY: Analysis of landmark films of the Czech "New Wave" and analysis of directorial techniques when working with professional and non-professional actors in a film, based on personal publications on the topic by some of the most famous Czech directors.

63) 2023: Цветанов, Мирослав. Как и кога се проявява същностното качество на кукления театър, което ни кара да вярваме на куклата. // 60 години висше образование за куклен театър в България: юбилеен сборник с научни статии, представени на научна конференция, София, 5.12.2022 г. В. Търново: Фабер, 2023, с. 109-130. ISBN - 978-619-00-1643-4. COBISS.BG-ID – 62797064. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №4978

РЕЗЮМЕ: Статията си поставя за цел – съпоставяйки исторически факти, разработки на най-големите изследователи на кукленото изкуство и намирайки езиково основание за използваното название кукленост, да изведе формулировка на този феномен, който никога до сега не е бил формулиран и който отличава кукления театър от другите изкуства.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: кукленост; извличане на правило за кукленост; сценография; технология; сцена; сценичен дизайн; куклен театър; технология на куклата; технология на кукления театър; 60 години висше образование за куклен театър; НАТФИЗ

SUMMARY: The article aims to compare historical facts, developments of the greatest researchers of puppetry and find a linguistic basis for the used term puppetry, to derive a formulation of this phenomenon, which has never been formulated before and which distinguishes puppetry from other arts.

KEYWORDS: puppetry; derivation of a rule for puppetry; scenography; technology; stage; stage design; puppet theater; puppet technology; puppet theater technology; 60 years of higher education in puppet theater; NATFA

64) 2023: Цветкова, Цветелина. Овладяване на изкуството да слушаш във виртуална среда. // Национална конференция Дигитална трансформация на образованието, Русе 2023, Сборник доклади, ISSN 3033-0629, стр. 247-250, НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК ID 5131.

РЕЗЮМЕ: В световен мащаб първите стъпки в дигиталното образование са направени още в края на 20-и век. Здравната криза от 2020г. ускори въвеждането на този тип обучение навсякъде, включително и в България. Изучаването на изкуство като киното изисква много практически упражнения, които предполагат провеждане в присъствена форма. Преди да се стигне до същинската част по заснемането и обработването на филмовия материал обаче, студентите трябва да минат през предварителна подготовка. Едно от най-важните умения, което трябва да се усъвършенства, е внимателното слушане. Вслушване както в оръжаващата среда като съвкупност от звукови елементи, така и чисто техническо анализиране на звуковите сигнали. И двата вида умения могат да бъдат развивани дистанционно. Техническият слухов тренинг без проблем може да се осъществява в дигитална среда. Натрупания по този начин слухов опит следва да послужи на студентите в изпълнение на присъствените им задачи по реализирането на филмовите екипни работи. Използването на подобен тип хибридно обучение има своите ползи в много аспекти.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: филмов звук, хибридно обучение, слушане, слухов тренинг

ABSTRACT: Globally, the first steps towards digital education were made at the end of 20th century. The health crisis of 2020 accelerated the introduction of this type of training worldwide, and Bulgaria is not an exception. Studying art such as cinema involves completion of many practical tasks. Most of them need to be done with a crew on the set. But before the filming and postproduction processes begin, there are several skills that must be mastered. In the field of sound, the most important among them is the ear training. We can distinguish two types of ear training. Both can be done remotely. First is learning to listen carefully to the surrounding environment so that one could be able to recreate it in the film. Second is the technical ear training, which easily could be done in virtual environment. It includes gaining the ability of detailed analysis of the sound signal and its physical characteristics. This kind of skills are at utmost importance for the students to complete their tasks in filmmaking. Using this type of hybrid learning has its benefits in many aspects.

KEYWORDS: film sound, hybrid education, listening, technical ear training

65) Цветкова, Цветелина. Реалност и реалистичност в звуковия дизайн на документалния филм. // НАУЧНИ ТРУДОВЕ Том 62, серия 6.3. Езикознание, литературознание и изкуствознание, Русе 2020, стр 68-72, ISSN 1311-3321 (print); ISSN 2535-1028 (CD-ROM); ISSN 2603-4123 (on-line).

РЕЗЮМЕ: Докладът разглежда тънката разлика между автентичното и реалистичното в звуковия дизайн на документалния филм. Реалността и реалистичността във всяко аудио-визуално произведение са две напълно различни понятия. Често когато чуем някакъв звук, особено ако той е подкрепен с визуален образ, ние го възприемаме като автентичен. По време на снимачния период не винаги имаме необходимите условия за осъществяване на качествен запис, независимо дали става въпрос за игрален или документален филм. Нещо повече- във втория случай задачата е обикновено е още по-тежка. Често ситуацията се променя неочаквано и независимо от това колко време сме отделили за подготовка, винаги съществува реална възможност всичко да се обърка. Тук на помощ идва звуковият дизайн. Понякога се налага да преекспонираме някой от звуковите елементи, за да направим така, че да звучат реалистично. Но компрометира ли това автентичността? Ето тук минава тънката линия между нея и реалистичното звучене.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: звуков дизайн, документално кино, филм, реализъм, реалистичност, автентичност.

ABSTRACT: The paper aims to discuss the subtle difference between the authenticity and realism in documentary films sound design. The realism and the reality in every audio-visual work are two completely different things. Often we hear a sound and, especially if it is accompanied by visual elements, we tend to accept it as authentic. When filming, we cannot always make the perfect recording, regardless if this is a feature film or documentary. Even more – in documentaries there are much more obstacles. Often the situation changes unexpectedly and no

matter how much time we spent in preparation, there is always a chance that something could get wrong. That is where the sound design lends a helping hand. Sometimes we need to augment some sound elements just to make the sound realistic. But does that compromise the authenticity? That is where the thin line between reality and realism lies.

KEYWORDS: sound design, documentary, films, realism, reality, authenticity

66) 2023: Цанев, Боян. Митологемата за несбъднатия пожелан филм *Barbenheimer*. // Кино, септември 2023. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №969.

РЕЗЮМЕ: Интернет феноменът „Барбенхаймер“, създаден от две противоположности и умножен във виртуалното поле многократно с колажи, мийм-ове и видео наслагвания, демонстрира зрителския „бунт“ и позитивната реакция от страна на индустрията в едно облагодетелстващо всички замесени страни явление.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Барби, Опенхаймер, нов наратив

ABSTRACT: The Internet phenomenon “Barbenheimer”, created by two opposites and multiplied virtually many times with collages, memes and video overlays, demonstrates the viewer “rebellion” and the positive reaction of the industry in a phenomenon that benefits all parties involved.

KEYWORDS: Barbie, Oppenheimer, new narrative

67) 2023: Цанев, Боян. Трансмедийният палимпсест с „Името на розата“ – историята скрита и открита. // Страница на Център за семиотични и културни изследвания за докторанти и млади учени, 2023. ISSN 2815-3553. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID4578.

РЕЗЮМЕ: Класическият роман на модерната литература на Умберто Еко и екранните му интерпретации, разгледани през призмата на есхатологично разпадащ се разказ, разкрит през знаци, вещаещи края на света.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Есхатология, Средновековие, Умберто Еко

ABSTRACT: Umberto Eco’s classic novel of modern literature and its screen interpretations viewed through the prism of an eschatologically disintegrating narrative revealed through signs heralding the end of the world.

KEYWORDS: Eschatology, Medieval period, Umberto Eco

ПУБЛИКАЦИИ В БАЗИ ДАННИ НА СПЕЦИФИЧНИ ЗА НАПРАВЛЕНИЕТО ИЗДАНИЯ: КУЛТУРА, ЛИТЕРАТУРЕН ВЕСТНИК; НАЦИОНАЛНИ МЕДИИ ЗА КУЛТУРА

1) 2023: Георгиева, Ангелина. 50 години контактна импровизация и пътят на революционната практика в България. // Списание за танц, 5/2023, с. 102-111. ISSN 2682-9428

РЕЗЮМЕ: Статията отбелязва 50 години от първите публични представления в САЩ на контактната импровизация (КИ), като представя принципите на практиката и проследява навлизането ѝ в България през 1990-те години на базата на интервюта с българските танцови артисти Росен Михайлов, Зорница Христова и Ивайло Димитров.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: съвременен танц, контактна импровизация, Стив Пакстън

ABSTRACT: The article marks 50 years since the first public performances of contact improvisation (CI) in the United States, presenting the principles of the practice and tracing its introduction to Bulgaria in the 1990s based on interviews with Bulgarian dance artists Rosen Mihaylov, Zornitsa Hristova, and Ivaylo Dimitrov.

KEYWORDS: contemporary dance, contact improvisation, Steve Paxton

2) 2023: Георгиева, Ангелина. „Ти, хореографът“. Нов наръчник за професионално развитие. Интервю с автора Владимир Ангелов“. // Списание за танц, 5/2023, с. 78-81. ISSN 2682-9428

РЕЗЮМЕ: Интервю с хореографа и педагог Владимир Ангелов за неговия творчески път в България и в САЩ. То представя и съставения от него нов наръчник за хореографи „Ти, хореографът“, издаден от международното академично издателство „Рутлидж“.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: съвременен танц, учебник по хореография, Владимир Ангелов

SUMMARY: An interview with choreographer and teacher Vladimir Angelov about his creative path in Bulgaria and the USA. It also presents his new guide for choreographers, "You, the Choreographer", published by the international academic publishing house "Routledge".

KEYWORDS: contemporary dance, choreography textbook, Vladimir Angelov

3) 2023: Георгиева, Ангелина. За 31-ви път Международен театрален фестивал „Варненско лято“. // Литературен вестник, 17/2023, с. 8. ISSN 1310-9561

РЕЗЮМЕ: Статията представя програмата на 31-ото издание на Международния театрален фестивал „Варненско лято“ с акценти от неговата българска и международна селекция.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: театър, международен фестивал, „Варненско лято“

SUMMARY: The article presents the program of the 31st edition of the International Theater Festival "Varna Summer" with highlights from its Bulgarian and international selection.

KEYWORDS: theater, international festival, "Varna Summer"

4) 2023: Дачев, Мирослав. Езикът: време за гордост, време за размисъл и тревога. – В: Списание на Българската академия на науките, 136 (2023), №3, 7-11.

РЕЗЮМЕ: Статията е посветена на празника на славянската писменост и е четена като академичен доклад на празнично честване на 24 май в БАН. Разглежда се отзвукът от делото на светите братя Кирил и Методий през Възраждането до наши дни.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: българска азбука, български език, Кирил и Методий.

ABSTRACT: The article is dedicated to the feast of Slavic writing and was read as an academic report at a holiday celebration on May 24 at the Bulgarian Academy of Sciences. The impact of the work of the holy brothers Cyril and Methodius during the Bulgarian Revival to the present day is examined.

KEYWORDS: Bulgarian alphabet, Bulgarian language, Cyril and Methodius.

5) 2023: Дачев, Мирослав. Лингвистиката, която се разгръща в семиотика. // Янакиев, Мирослав. Стилистиката и езиковото обучение. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2023, ISBN 978-954-07-5716-2 (книга); ISBN 978-954-07-5717-9 (e-book), с. 271-287. COBISS.BG-ID – 60137992.

РЕЗЮМЕ: Статията е посветена на делото на проф. Мирослав Янакиев, което се разглежда като път през годините, който води от лингвистиката към семиотиката. Акцентът е върху семиотиката, която трябва да се развива от най-ранна детска възраст. Приведени са оценки за делото на Янакиев от видни учени, сред които Юрий Лотман.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: семиотика, лингвистика, Янакиев, Лотман.

ABSTRACT: The article is dedicated to the work of professor Miroslav Yanakiev, which is seen as a path over the years that leads from linguistics to semiotics. The emphasis is on semiotics, which must be developed from an early age. Evaluations of Yanakiev's work by prominent scientists, including Yuri M. Lotman, are cited.

KEYWORDS: semiotics, linguistics, Yanakiev, Lotman.

6) 2023: Дачев, Мирослав. Св. Йоан Кръстител и светите места в Средновековните поклоннически пътеписи – В: Йорданова, Милена (Съст.). Лингводидактически записи. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 552 с. ISBN 978-954-07-5609-7. COBISS.BG-ID – 60110600.

РЕЗЮМЕ: Статията е посветена на св. Йоан Кръстител. В нея се предлага прочит на множество поклоннически пътеписи за Светите места от Средновековието насам, в които присъства името и делото на Предтечата. Разкрива се истинското място на Кръщението Господне на река Йордан.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: св. Йоан Кръстител, поклоннически пътеписи, Светите места.

ABSTRACT: The article is dedicated to St. John the Baptist. It offers a reading of numerous pilgrimage travelogues for the Holy Places from the Middle Ages onwards, in which the name and work of the Forerunner is present. The true site of the Baptism of the Lord on the Jordan River is revealed.

KEYWORDS: St. John the Baptist, pilgrimage travelogues, Holy Places.

7) 2023: Дойчева Венета. Въпроси за вчера, днес и утре. // Литературен вестник, бр.1, с. 11-17.01.2023, стр. 8, ISSN 1310-9561.

РЕЗЮМЕ: Анализ на постановката „Кастор/Портрети на неизвестното“, режисьор Явор Гърдев и нейната специфика като „музикално-драматичен и визуален пърформанс“. Акцент върху актьора Иван Бърнев в главната роля.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Явор Гърдев, Иван Бърнев, Петър Дундаков, Венелин Шурелов

SUMMARY: Analysis of the production “Castor/Portraits of the Unknown”, directed by Yavor Gardev and its specificity as a “musical-dramatic and visual performance”. Emphasis on the actor Ivan Burnev in the lead role.
KEYWORDS: Yavor Gardev, Ivan Burnev, Petar Dundakov, Venelin Shurelov

8) 2023: Иванова, Ирина. В памет на Карлос Саура. Участие в предаването „Култура.БГ“ с водещ Димитър Стоянович. 14 февруари 2023 г. Вж.: <https://bnt.bg/news/v-pamet-na-karlos-saura-v338050-315007news.html>

РЕЗЮМЕ: Разговор с водещия за живота и филмите на големия испански режисьор Карлос Саура.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: саура, испанско кино, in memoriam

ABSTRACT: Conversation about the life and films of the great Spanish director Carlos Saura.

KEYWORDS: saura, spanish cinema, in memoriam

9) 2023: Иванова, Ирина. С Кавказ в далечината (по повод студентския фестивал в Грузия). // Азбуки, брой 43, 26. X. – 1. XI. 2023 г.

РЕЗЮМЕ: Кратък обзор на Международния студентски филмов фестивал в Тбилиси, Грузия, проведен през октомври 2023 г.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: фестивал, студентско кино, Грузия

ABSTRACT: A brief overview of the International Student Film Festival in Tbilisi, Georgia, held in October 2023.

KEYWORDS: festival, student cinema, Georgia

10) 2023: Илкова, Катерина. Незследваните територии на взаимовръзка между децата и куклено-театралните техники. // Пресечни точки в кукленото изкуство, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 2023, ISBN: 978-954-07-5651-6

РЕЗЮМЕ: В статията си Илкова разглежда куклено-театралните модели, които е използвала в практиката си за решаване на проблемите на деца със затруднено общуване и анализира предпоставките за успешни резултати в тази посока.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: деца, театър, проблеми

SUMMARY: In her article Ilkova discusses the puppet-theatre models she has used in her practice to solve the problems of children with communication difficulties and she analyses the prerequisites for successful results in this direction.

KEYWORDS: children, theater, problems

11) 2023: Илкова, Катерина. Съвременен поглед върху дихателната култура на професионалните говорители / Десета международна научна конференция „Език, комуникации, наука и спорт“: 60 години академично образование, Сборник с доклади Т. 1, Медицински университет „Проф. д-р П. Стоянов“ – Варна, ISBN: 978-619-221-452-4 (online), 978-619-211-454-8 (print – Т.1) – Достъпен на: <https://journals.mu-varna.bg/index.php/conf/article/view/9422> към 23.06.2024 г.

РЕЗЮМЕ: Много години Илкова разработва проблемът за дишането при професии, които работят под стрес. Тя представя накратко основните проблеми при дихателния процес на професионалните говорители.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: говорител, дишане, проблеми

ABSTRACT: For many years, Ilkova has been developing the problem of breathing of the professionals in stressful environments. She briefly presents the main problems of the respiratory process and possibilities for their solution.

Key words: speaker, breathing, problems, speech

12) 2023: Кардашевска, Валерия. Да чувам и да разбирам – словесното действие в педагогическата и режисьорската работа на проф. Надежда Сейкова. // Обич за надежда, надежда за обич. София: НАТФИЗ „Кр. Сарафов“, 2023, с. 82-93. ISBN 978-954-9369-62-5. COBISS.BG-ID – 58118152.

13) 2023: Лазарова, Марияна. Специфика на фотографските произведения като защитен обект от авторското право. – Интелектуалната собственост и академичната етика в университетите. София: УниБИТ, 2023.

14) 2023: Николова, Камелия. Театърът в България в периода 1945-1989: между идеологията, хитруването и бягството. //: Преосмисляне на театралното наследство от времето на комунизма (Сборник от конференция, Варна 4-5 юни 2023). София, 2023, с. 18-26; ISBN 978-619-90678-5-7

15) 2023: Николова, Камелия. Театърът на Леон Даниел: идеал vs идеология – XII Академични пролетни четения 2022: Идея – идеал – идеология. Музикалната култура в България през втората половина на XX век (Сборник от Национална научна конференция с международно участие). Национална музикална академия, София, 2023; ISSN 1314-91621

РЕЗЮМЕ: Статията изследва театъра на Леон Даниел (1927-2008) като един от емблематичните примери за театър на идеите и идеалите, който застава срещу идеологическото дисциплиниране на изкуството в тоталитарния период в България.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: езоповска режисура, „Хамлет“ (1965) на Леон Даниел, режисьорска свръхинтерпретация

ABSTRACT: The article explores the theater of Leon Daniel (1927-2008) as one of the emblematic examples of a theater of ideas and ideals, which stands against the ideological disciplining of art in the totalitarian period in Bulgaria.

KEYWORDS: Aesopian direction, Leon Daniel's "Hamlet" (1965), directorial overinterpretation

16) 2023: Николова, Камелия. Режисьорска свръхинтерпретация и реализъм без граници, или за българския театър в периода 1956–1968. // Литературен вестник, 24-30.05.2023, с. 8

РЕЗЮМЕ: Текстът разглежда проблема за режисьорската свръхинтерпретация на класически и съвременни драматични текстове в българския театър в периода 1956-1968.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: алегоричен режисьорски прочит, театър и политически контрол, зрителска рецепция
SUMMARY: The text examines the problem of the director's overinterpretation of classical and contemporary dramatic texts in the Bulgarian theater in the period 1956-1968.

KEYWORDS: allegorical director's reading, theater and political control, audience reception

17) 2023: Стойчева, Светлана. Историята на всеки не е само случващото се, но и прозирната мъгла на непостижимото. // Литературен вестник, бр. 3 от 25-31.01.2023, с. 6-7.

18) 2023: Стойчева, Светлана. Антологията като ребус. // Литературен вестник, бр. 9 от 8-14.03.2023, с. 4.

19) 2023: Стойчева, Светлана. „Попътните“ разкази на Ценка Пенева. // Литературен вестник, бр. 28 от 5-11.07.2023.

20) 2023: Стойчева, Светлана. Рефлексии върху масовата пропаганда в българските и американските кинопрегледни по време на студената война. В: Cross-Disciplinary and Cross-Cultural Awareness: Essays in Honor of Madeleine Danova/ Интердисциплинарни и интеркултурни изследвания в чест на професор д-р Мадлен Данова. Съст.: Г. Жечев, В. М. Будаков, Тр. Спийд, Г. Аврамов. София: УИ „Св. Кл. Охридски“, 2023

21) 2023: Стефанова, Калина. Театралният роман на Лао Шъ и необикновенното като съдба. // Лао Шъ. Певци с барабани. Редактор Калина Стефанова, Издателство „Български бестселър“, 2023.

РЕЗЮМЕ: Студия-предговор към книгата „Певци с балабани“ от Лао Шъ, в която се представя необикновенната история на романа, на неговото езиково „странстване“ по света след изгубване на оригиналния китайски ръкопис и превода му на китайски от английското му (първо) издание. Анализирани са особеностите на преводите, както и мястото на романа в творчеството на Лао Шъ – един от съвременните класици на драматургията от западен тип в Китай.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Лао Шъ, „Певци с балабани“, специфики на превод от превода

SUMMARY: A study-preface to the book “Singers with Balbans” by Lao Shi, which presents the extraordinary history of the novel, its linguistic “wandering” around the world after the loss of the original Chinese manuscript and its translation into Chinese from its English (first) edition. The peculiarities of the translations are analyzed, as well as the place of the novel in the work of Lao Shi – one of the modern classics of Western-style dramaturgy in China.

KEYWORDS: Lao Shi, “Singers with Balbans”, specifics of translation from the translation

22) 2023: Терзиев, Асен. Силата на споделянето. // Литературен вестник, бр. 6.15-21.02/2023, , с. 8. ISSN 1310-95.

РЕЗЮМЕ: Рецензия за документалния авторски спектакъл посветен на актрисите от Театър „Българска армия“, „Представление и половина“ под режисурата на Стоян Радев.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: документален театър, авторски театър, Театър „Българска армия“

SUMMARY: Review of the documentary auteur performance dedicated to the actresses of the Bulgarian Army Theater, "A Performance and a Half" directed by Stoyan Radev.

KEYWORDS: documentary theater, auteur theater, Bulgarian Army Theater

23) 2023: Цветанов, Мирослав. Как и кога се проявява същностното качество на кукления театър, което ни кара да вярваме на куклата. // Юбилеен сборник с научни статии „60 години висше образование за куклен театър в България“, София. Фабер, 2023, с. 109-129. ISBN 978-619-00-1643-4

РЕЗЮМЕ: Статията „Как и кога се проявява същностното качество на кукления театър, което ни кара да вярваме на куклата“ си поставя за цел – съпоставяйки исторически факти, разработки на най-големите изследователи на кукленото изкуство и намирайки езиково основание за използваното название кукленост, да изведе формулировка на този феномен, който никога до сега не е бил формулиран и който отличава кукления театър от другите изкуства.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: кукленост; извличане на правило за кукленост; сценография; технология; сцена; сценичен дизайн; куклен театър; технология на куклата; технология на кукления театър; 60 години висше образование за куклен театър; НАТФИЗ

SUMMARY: The article "How and when does the essential quality of puppetry manifest itself, which makes us believe in the puppet" sets itself the goal - by comparing historical facts, developments of the greatest researchers of puppetry and finding a linguistic basis for the used name puppetry, to derive a formulation of this phenomenon, which has never been formulated before and which distinguishes puppetry from other arts.

KEYWORDS: puppetry; derivation of a rule for puppetry; scenography; technology; stage; stage design; puppetry; puppet technology; puppetry technology; 60 years of higher education in puppetry; NATFA

ПУБЛИКАЦИИ В НАУЧНИ СБОРНИЦИ И В НЕРЕФЕРИРАНИ ИЗДАНИЯ

1) 2023: Джарова-Караколева, Яна; Бонев, Христо. Трансформация на извънаудиторното обучение по екранни изкуства посредством интерактивни инструменти. // Сборник доклади от НАЦИОНАЛНА НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКА КОНФЕРЕНЦИЯ “ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЯ НА ОБРАЗОВАНИЕТО – ПРОБЛЕМИ И РЕШЕНИЯ, ОЦЕНЯВАНЕ И АКРЕДИТАЦИЯ”, с. 241-245, Русенски университет, 2023 г., ISBN 978-954-712-892-7)

РЕЗЮМЕ: С бурното навлизане на компютърните технологии, пред висшето образование се разкриват множество възможности. Благодарение на дигиталните технологии и появилите се през последните две

десетилетия множество интерактивни инструменти, днес сме свидетели на необратима трансформация на извънаудиторното обучение.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: дигитална трансформация, образование

SUMMARY: With the rapid introduction of computer technologies, many opportunities are opening up for higher education. Thanks to digital technologies and the many interactive tools that have emerged over the past two decades, today we are witnessing an irreversible transformation of extracurricular learning.

KEYWORDS: digital transformation, education

2) 2023: Дечева, Таня. Създаване на фотографски образи чрез Google Street View и Google Earth. Сборник доклади от V научна конференция „Посоки и тенденции в развитието на образованието по плакат и визуална комуникация“, издание на НХА по НХТД за 2023 г., София, 2023, с. 66-73. ISBN 978-954-2988-84-7.

РЕЗЮМЕ: Целта на текста е осмисляне на фотографския метод в контекста на виртуалното изобразяване на реалния свят. Редица автори използват във фотографските си серии виртуалното копие на Земята, което картографските услуги на Google предлагат. Изучаването на това явление изисква не само анализ на творчески проекти, а и по-доброто разбиране на Google Earth и Google Street View от гледна точка на време-пространството в платформата, методите на снимане и визуалните особености на получените образи.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: виртуална фотография, Google Earth, Google Street View

ABSTRACT: The aim of the text is to make sense of the photographic method in the context of virtual representation of the real world. A number of authors use in their photographic series a virtual copy of the Earth that Google mapping services offer. Studying this phenomenon requires not only an analysis of creative works, but also a better understanding of Google Earth and Google Street View in terms of the platform's time-space, shooting methods, and the visual characteristics of the resulting images.

KEYWORDS: virtual photography, Google Earth, Google Street View

3) 2023: Дойчева Венета, „За клоуните и хората“, в: СЦЕНАрт, платформа за театър и дебати: <https://scenart.eu/>

РЕЗЮМЕ: Анализ на постановката „Търси се стар клоун“ от Матей Вишняк в Драматично-куклен театър – Силистра. Представя се автора, връзките му с театъра на абсурда и интерпретацията на режисьора Кристиан Георге (Румъния).

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Драматично-куклен театър – Силистра, Матей Вишняк, „Търси се стар клоун“

SUMMARY: Analysis of the production "Looking for an Old Clown" by Matej Vishniac at the Dramatic Puppet Theater - Silistra. The author, his connections with the theater of the absurd and the interpretation of the director Cristian Gheorghe (Romania) are presented.

KEYWORDS: Dramatic Puppet Theater - Silistra, Matej Vishniac, "Looking for an Old Clown"

4) 2023: Дойчева Венета. За „Чайка“ и „Да яздиш облак“ в програмата на МТФ „Варненско лято“ 2023 в: <https://varnatheatrefest.viafest.org/2023/06/08>

РЕЗЮМЕ: Критически отзив за спектаклите „Чайка“ (режисьор Джейми Лойд) и „Да яздиш облак“ (режисьор Раби Мруе) в рамките на програмата на МТФ „Варненско лято“ 2023.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: МТФ „Варненско лято“ 2023, Джейми Лойд, Раби Мруе

SUMMARY: Critical review of the performances "The Seagull" (directed by Jamie Lloyd) and "To Ride a Cloud" (directed by Rabi Mrue) within the program of the Varna Summer International Festival 2023.

KEYWORDS: Varna Summer International Festival 2023, Jamie Lloyd, Rabi Mrue

5) 2023: Николова, Камелия. Джон Малкович, печалният образ на самотата – СЦЕНАрт, 26.02.2023 - <https://scenart.eu>

РЕЗЮМЕ: Статията анализира спектакъла „В самотата на памуковите полета“ на американския филмов и театрален актьор Джон Малкович и на литовската филмова и театрална актриса Ингеборга Дапкунайте по емблематичната пиеса на Бернар-Мари Колтес, който гостува на сцената на Народния театър в София през февруари 2023 г.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Джон Малкович, Тимофей Кулябин, актьорска виртуозност

SUMMARY: The article analyzes the performance "In the Solitude of the Cotton Fields" by the American film and theater actor John Malkovich and the Lithuanian film and theater actress Ingeborga Dapkunaite based on the

emblematic play by Bernard-Marie Koltes, which will be performed on the stage of the National Theater in Sofia in February 2023.

KEYWORDS: John Malkovich, Timofey Kulyabin, acting virtuosity

6) 2023: Николова, Камелия. Драма и драматургия на политическото: 3-то издание на New Stages Southeast на Гьоте-институт България - СЦЕНАрт, 7.05.2023 - <https://scenart.eu>

РЕЗЮМЕ: Статията коментира програмата от дискусии и спектакли по нови пиеси на 3-тото издание на Фестивала за нова драматургия, организиран от Гьоте-институт България, който се провежда в рамките на регионалния проект на института за страните от Югоизточна Европа New Stages Southeast. През 2023 г. фестивалът се състои за трети път под мотото „Драма и политика“.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Неда Неждана, Иван Вирипаев, ПроТекст

SUMMARY: The article comments on the program of discussions and performances of new plays at the 3rd edition of the Festival for New Dramaturgy, organized by the Goethe-Institut Bulgaria, which is held within the framework of the institute's regional project for the countries of Southeast Europe New Stages Southeast. In 2023, the festival will be held for the third time under the motto "Drama and Politics".

KEYWORDS: Neda Nezhdana, Ivan Viripaev, ProText

7) 2023: Николова, Камелия. „Хага“ на Галин Стоев или за високия политически театър – СЦЕНАрт, 10.11.2023 - <https://scenart.eu>

РЕЗЮМЕ: Статията анализира перформативната режисьорска стратегия и търсенето на нова образност в полето на съвременния политически театър.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: съвременен политически театър, Галин Стоев, Борис Далчев

ABSTRACT: The article analyzes the performative directorial strategy and the search for new imagery in the field of contemporary political theater.

KEYWORDS: contemporary political theater, Galin Stoev, Boris Dalchev

8) 2023: Николова, Камелия. Всичките наши тела или за белезите от живеенето - СЦЕНАрт, 10.11.2023 - <https://scenart.eu>

РЕЗЮМЕ: Текстът анализира спектакъла „Всичките наши тела“ на режисьора Мартин Киселов и трупата на Ямболския театър, създаден по текстове на Георги Господинов, след софийската му премиера на 1 ноември 2023 г. на сцената на Театър „Българска армия“.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: литература и театър, дивайзинг, съвременна театралност

SUMMARY: The text analyzes the performance "All Our Bodies" by director Martin Kiselov and the troupe of the Yambol Theater, created based on texts by Georgi Gospodinov, after its Sofia premiere on November 1, 2023 on the stage of the Bulgarian Army Theater.

KEYWORDS: literature and theater, divisiveness, contemporary theatricality

9) 2023: Стойчева, Светлана. ЛИТЕРАТУРА-ИСТОРИЯ-ПАРАИСТОРИЯ (три сценария). *Studia Litteraria Serdisensia*. г. II, 2022, кн. 2, Институт за литература – Българска академия на науките, с. 220 – 234. ISSN print 2738-7631/ ISSN online: 2815-2999

РЕЗЮМЕ: Статията разглежда три сценария на отношението между литература, история и параистория през призмата на три романа: единият е написан преди рухването на социализма, другите два – в постсоциалистическата култура. И трите се обръщат към една и съща историческа епоха – Българското средновековие и поставят на фокус един и същ литературно-митичен герой – Боян Мага. Първият роман е пример за надграждането на историята чрез параисторическите проникновения на автора, разгърнати благодарение на автономната романова форма и нещо повече – обръщането на гледните точки и поставянето на параисторическото посредством парапсихологията в режим на коригиране на историческото; вторият е пример за използването на сензационно историческото за сензационен сюжет, който, от една страна, трябва да дразни любопитството към „заклучената стая“ на българската история, и от друга, да удовлетворява вечния читателски глад към авантюрното и криминалното; третият показва използването на литературата като камуфлаж на параисторията и квазиисторията, рискувайки да подведе

и заблуди читателя, който иска да чете историческия роман като „абсолютна истина“. Текстът констатира засиленото конвергиране на история, параистория и литература в последните десетилетия и го свързва с вечния недостиг на история при надигане на всякакъв национализъм, подплатен с множество исторически и квазиисторически факти. Съвременният поглед към Българското средновековие се отличава с опита за радикално коригиране на националната памет. Цялата офанзива за ново „тестване“ на историческите факти, опитът за буквално „обръщане“ на исторически конвенции, говори за перманентна национална неудовлетвореност и неудовлетворимост – тема, която тук не се подхваща.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: литература, исторически роман, история, параистория, Българско средновековие

ABSTRACT: The article examines three scenarios of the relationship between literature, history and parahistory through the prism of three novels: one was written before the collapse of socialism, the other two – in the post-socialist culture. All three address the same historical era – the Bulgarian Middle Ages and focus on the same literary-mythical hero – Boyan Maga. The first novel is an example of the construction of history through the author’s parahistorical insights, developed thanks to the autonomous novel form and something more – the reversal of points of view and the placement of the parahistorical through parapsychology in a mode of correcting the historical; the second is an example of the use of the sensational historical for a sensational plot, which, on the one hand, should tease curiosity about the “locked room” of Bulgarian history, and on the other, satisfy the reader’s eternal hunger for adventure and crime; the third shows the use of literature as a camouflage for parahistory and quasi-history, risking to mislead and deceive the reader who wants to read the historical novel as an “absolute truth”. The text notes the increased convergence of history, parahistory and literature in recent decades and connects it with the eternal lack of history in the rise of any nationalism, supported by numerous historical and quasi-historical facts. The modern view of the Bulgarian Middle Ages is distinguished by the attempt to radically correct the national memory. The entire offensive for a new “testing” of historical facts, the attempt to literally “overturn” historical conventions, speaks of permanent national dissatisfaction and dissatisfaction – a topic that is not addressed here.

KEYWORDS: literature, historical novel, history, parahistory, Bulgarian Middle Ages

10) 2023: Стойчева, Св. Поезията за деца на символиста Емануил Попдимитров. В: Слово и общество. Т. 3. Language and society. Vol. III, Международен филологически колегиум, ШУ „Епископ Константин Преславски“, 2023, с. 47 – 61.

РЕЗЮМЕ: Идеята на това изследване произлиза от интуицията за близостта между поезията за деца и поезията за възрастни на Емануил Попдимитров, очевидна най-вече в неговата пейзажна лирика. Те изглеждат имат общ първичен източник – картините от родното му място, запечатани в паметта му за детството. В поезията му за възрастни обаче пред тези паметни картини е поставена призмата на сецесионно-декоративното и символистското виждане, което може и коренно да ги промени. От друга страна, в поезията му за деца те са стилизирани през призмата на народната песен. Именно чрез тях авторът се вписва в движението за български модернизъм "Родно изкуство".

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Емануил Попдимитров, пейзажна лирика, поезия за деца, поезия за възрастни, сецесион, народна стилистика, символизъм

SUMMARY: The idea of this study stems from the intuition of the closeness between Emanuil Popdimitrov's poetry for children and his poetry for adults, evident especially in his landscape lyrics. They seem to have a common primary source – the paintings from his birthplace, imprinted in his childhood memory. In his poetry for adults, however, these memorable paintings are placed before the prism of the secession-decorative and symbolist vision, which can radically change them. On the other hand, in his poetry for children they are stylized through the prism of the folk song. It is through them that the author fits into the movement for Bulgarian modernism "Native Art".

KEYWORDS: Emanuil Popdimitrov, landscape lyrics, poetry for children, poetry for adults, secession, folk stylistics, symbolism

11) Стойчева, Св. Перспективи към окултния пейзаж на Николай Райнов. В: Човек и природа в българското литературно въображение: осем разходки. „Боян Пенев“, Институт за литература, БАН, 2023, с. 135 – 178.

РЕЗЮМЕ: Статията предлага по-рядко разглеждан подход към природата – окултния. В българския културен контекст няма по-подходяща личност за изследване на тази тема от Николай Райнов – творец с теософско светоусещане, което изцяло определя посоката на неговото обемно и разностранно творчество. След като се изяснява въпросът какво означава да се мисли окултно за природата, изследването се насочва към синтеза на естетическо-окултните възгледи на Николай Райнов за изкуството и за пейзажа в изкуството. Тези възгледи тук се извличат основно от неговия изкуствоведски труд „История на пластичните изкуства“, публикуван в цели дванадесет тома (1931–1939). Проследяването на историята и

естетиката на пейзажа във визуалните изкуства през гледната точка на Райнов има за цел не само да конкретизира естетическите му възгледи за този жанр, но и да очертае диалозите му с определени явления и художници, проявлението на неговите творчески пристрастия и косвено – да бъде изведено мястото му в световното изкуство.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: пейзаж, окултен, теософия, природа, изкуство, История на изкуството

SUMMARY: The article offers a less frequently considered approach to nature – the occult one. In the Bulgarian cultural context, there is no more suitable person to study this topic than Nikolay Raynov – an artist with a theosophical worldview, which completely determines the direction of his voluminous and diverse work. After clarifying the question of what it means to think occultly about nature, the study focuses on the synthesis of Nikolay Raynov's aesthetic-occult views on art and landscape in art. These views are drawn here mainly from his art-historical work "History of the Plastic Arts", published in twelve volumes (1931–1939). Tracing the history and aesthetics of landscape in the visual arts from Raynov's perspective aims not only to specify his aesthetic views on this genre, but also to outline his dialogues with certain phenomena and artists, the manifestation of his creative biases and indirectly – to deduce his place in world art.

KEYWORDS: landscape, occult, theosophy, nature, art, History of art

12) 2023: Терзиев, Асен. „Силата на споделянето“, СЦЕНАрт, 26.02.2023 - <https://scenart.eu>

РЕЗЮМЕ: Рецензия за документалния авторски спектакъл посветен на актрисите от Театър „Българска армия“, „Представление и половина“ под режисурата на Стоян Радев.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: документален театър, авторски театър, Театър „Българска армия“

SUMMARY: Review of the documentary auteur performance dedicated to the actresses of the Bulgarian Army Theater, "A Performance and a Half" directed by Stoyan Radev.

KEYWORDS: documentary theater, auteur theater, Bulgarian Army Theater

13) 2023: Терзиев, Асен. „Адска комедия: Джон Малкович гостува във Варна като сериен убиец“, СЦЕНАрт, 18.08.2023 - <https://scenart.eu>

РЕЗЮМЕ: Рецензия за спектакъла „Адска комедия: признанията на един сериен убиец“, създаден от авторския екип на актьора Джон Малкович, диригента Мартин Хазелбък и драматурга Михаел Щурмингер, гостувал на „Варненско лято“, програма „Интермецо“.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: театър, музика, опера

SUMMARY: Review of the play "Infernal Comedy: Confessions of a Serial Killer", created by the creative team of actor John Malkovich, conductor Martin Haselböck and playwright Michael Stürminger, which was a guest at "Varna Summer", program "Intermezzo".

KEYWORDS: theater, music, opera

14) 2023: Тюлева, Михаела. Куклотерапията. Доклад от научна конференция с организатор Регионален исторически музей - Перник. // Лицата зад маските. Перник, 2023, издателство: Общински комплекс „ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА“; Печат: КРАКРА ООД, с.67- 75. ISBN: 978- 619- 7645- 11- 8.

РЕЗЮМЕ: Докладът е изнесен в рамките на Международен фестивал на маскарадните игри „Сурва“ в Перник и съдържа описание и анализиране на куклотерапията като средство за преодоляване на различни затруднения при деца със специфични потребности. Куклотерапията е метод от арттерапията, който има за свое основно предимство изграждането на връзка между детето, куклата и проблема и преодоляването на едно и повече затруднения.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Куклотерапия, специфични потребности, арттерапия

SUMMARY: The report was presented within the framework of the International Festival of Masquerade Games "Surva" in Pernik and contains a description and analysis of puppet therapy as a means of overcoming various difficulties in children with special needs. Puppet therapy is a method of art therapy, which has as its main advantage the establishment of a connection between the child, the puppet and the problem and the overcoming of one or more difficulties.

KEYWORDS: Puppet therapy, special needs, art therapy

ПУБЛИКАЦИИ В ЧУЖДЕСТРАННИ ИЗДАНИЯ

- 1) 2023: Andonov, Krasimir, автор, “O TESOURO DE OURO”, National Geographic, dezembro 2024, корица, текст и фотографии.
- 2) 2023: Andonov, Krasimir, автор, “EL TESOURO DE ORO”, National Geographic, diciembre 2024, корица, текст и фотографии.
- 3) 2023: Varbanova, Lidia, Ayeta Anne Wangusa, Hiroko Tsuboi-Friedman, Khadija El Bennaoui, Lázaro Israel Rodríguez Oliva. Cultural Organisations and the Promotion of the Diversity of Cultural Expressions. Unesco, 2023.
https://www.unesco.org/creativity/sites/default/files/medias/fichiers/2023/06/3-Policy_Perspectives_Spectacles_EN-web2.pdf

РЕЗЮМЕ: Това изследване предоставя анализ на това как културните организации и събития допринасят за целите на Конвенцията за културно многообразие от 2005 г. чрез инициативи, фокусирани върху: (i) мобилността на артистите и техните творби; (ii) работа в мрежа и сътрудничество за достъп до нови пазари и финансиране; (iii) включване и разширяване на участието в културния живот; (iv) насърчаване на недостатъчно представени форми на културно изразяване и артисти; и (v) генериране на положителни икономически, социални и екологични външни ефекти. Въз основа на документално проучване и интервюта с различни заинтересовани страни, този изследователски документ подчертава инициативи и примери за добри практики както от утвърдени, така и от нововъзникващи културни организации и събития, активни във всички региони на света, за подкрепа на творци, осигуряване на достъп до широк спектър от културни изяви и укрепване на цялата творческа екосистема.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: културно многообразие, ЮНЕСКО, културно участие, творческа мобилност

ABSTRACT: This research paper provides an analysis of how cultural organizations and events contribute to the objectives of the 2005 Convention of Cultural Diversity through initiatives focused on: (i) the mobility of artists and their creations; (ii) networking and collaboration opportunities to access new markets and funding; (iii) inclusion and the broadening of participation in cultural life; (iv) the promotion of underrepresented cultural expressions and artists; and (v) the generation of positive economic, social and environmental externalities. Based on desk research and interviews with various stakeholders, this research document highlights initiatives and examples of good practice by both established and emerging cultural organizations and events, active in all regions of the world, to support artists, ensure access to a wide range of cultural expressions and reinforce the whole creative ecosystem.

KEYWORDS: cultural diversity, UNESCO, cultural participation, cultural expressions, artistic mobility

- 4) 2023: Dachev, Miroslav. Miraculous Icons of the Theotokos on Mount Athos: The Place. – Academia.edu, 2023.

РЕЗЮМЕ: Понятието „място“ характеризира средновековната цивилизация. За място като Света Гора това е особено характерно. Реалността и преданията така здраво са сплели ръце през вековете, че днес Богородица и мястото, наречено Атон, са неделими. Чудотворната икона обитава място, което от място на всекидневието е превърнато в празнично място. Чудото е това, което превръща; то стои в основата на всяка трансформация на делничното. Всяко едно място в светата обител е годно да приюти чудотворна икона. Защото не мястото избира иконата, а иконата избира мястото. Чудотворните икони имат две места на празника: едно безмълвно и скрито живеене в уж всекидневното място и едно тържествено живеене във видимото място на празника. И едното, и другото място са топография на нашата най-интимна същност – тази, която в молитвата се докосва и е докосвана от Божието присъствие. Мястото трябва да е адекват на изображения Богородичен образ; да е достойно за обитаване от чудотворния образ. Едва тогава иконата и мястото стават неделими.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: (Богородични) чудотворни икони, Атон, място, чудо, празник.

ABSTRACT: The notion of ‘place’ characterizes medieval civilization. For a place like the Holy Mountain, this is particularly characteristic. Reality and tradition have so firmly joined hands over the centuries that today the Theotokos and the place called Mount Athos are inseparable. The miraculous icon inhabits a place that has been transformed from a place of everyday life into a place of feast. It is the miracle that transforms; it underlies every transformation of the everyday. Every place in the holy monastery is fit to house a miraculous icon. For it is not

the place that chooses the icon, but the icon chooses the place. Miraculous icons have two places of feast: a silent and hidden dwelling in the supposedly everyday place and a solemn dwelling in the visible place of feast. Both places are topographies of our most intimate selves—those that in prayer are touched and are touched by God’s presence. The place must be adequate to the depicted image of the Theotokos; it must be worthy of being inhabited by the miraculous image. Only then do icon and place become inseparable.

KEYWORDS: Miraculous icons (of the Theotokos), Mount Athos, place, miracle, feast.

5) 2023: Dachev, Miroslav. Miraculous Icons of the Theotokos on Mount Athos: The Name. – Academia.edu, 2023.

РЕЗЮМЕ: Понятието „място“ характеризира средновековната цивилизация. За място като Света Гора това е особено характерно. Реалността и преданията така здраво са сплели ръце през вековете, че днес Богородица и мястото, наречено Атон, са неделими. Чудотворната икона обитава място, което от място на всекидневието е превърнато в празнично място. Чудото е това, което превръща; то стои в основата на всяка трансформация на делничното. Всяко едно място в светата обител е годно да приюти чудотворна икона. Защото не мястото избира иконата, а иконата избира мястото. Чудотворните икони имат две места на празника: едно безмълвно и скрито живеене в уж всекидневното място и едно тържествено живеене във видимото място на празника. И едното, и другото място са топография на нашата най-интимна същност – тази, която в молитвата се докосва и е докосвана от Божието присъствие. Мястото трябва да е адекват на изобразения Богородичен образ; да е достойно за обитаване от чудотворния образ. Едва тогава иконата и мястото стават неделими.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: (Богородични) чудотворни икони, Атон, място, чудо, празник.

ABSTRACT: The notion of ‘place’ characterizes medieval civilization. For a place like the Holy Mountain, this is particularly characteristic. Reality and tradition have so firmly joined hands over the centuries that today the Theotokos and the place called Mount Athos are inseparable. The miraculous icon inhabits a place that has been transformed from a place of everyday life into a place of feast. It is the miracle that transforms; it underlies every transformation of the everyday. Every place in the holy monastery is fit to house a miraculous icon. For it is not the place that chooses the icon, but the icon chooses the place. Miraculous icons have two places of feast: a silent and hidden dwelling in the supposedly everyday place and a solemn dwelling in the visible place of feast. Both places are topographies of our most intimate selves—those that in prayer are touched and are touched by God’s presence. The place must be adequate to the depicted image of the Theotokos; it must be worthy of being inhabited by the miraculous image. Only then do icon and place become inseparable.

KEYWORDS: Miraculous icons (of the Theotokos), Mount Athos, place, miracle, feast.

6) 2023: Dachev, Miroslav. Miraculous Icons of the Theotokos on Mount Athos: The Voice. – Academia.edu, 2023.

РЕЗЮМЕ: Понятието „място“ характеризира средновековната цивилизация. За място като Света Гора това е особено характерно. Реалността и преданията така здраво са сплели ръце през вековете, че днес Богородица и мястото, наречено Атон, са неделими. Чудотворната икона обитава място, което от място на всекидневието е превърнато в празнично място. Чудото е това, което превръща; то стои в основата на всяка трансформация на делничното. Всяко едно място в светата обител е годно да приюти чудотворна икона. Защото не мястото избира иконата, а иконата избира мястото. Чудотворните икони имат две места на празника: едно безмълвно и скрито живеене в уж всекидневното място и едно тържествено живеене във видимото място на празника. И едното, и другото място са топография на нашата най-интимна същност – тази, която в молитвата се докосва и е докосвана от Божието присъствие. Мястото трябва да е адекват на изобразения Богородичен образ; да е достойно за обитаване от чудотворния образ. Едва тогава иконата и мястото стават неделими.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: (Богородични) чудотворни икони, Атон, място, чудо, празник.

ABSTRACT: The notion of ‘place’ characterizes medieval civilization. For a place like the Holy Mountain, this is particularly characteristic. Reality and tradition have so firmly joined hands over the centuries that today the Theotokos and the place called Mount Athos are inseparable. The miraculous icon inhabits a place that has been transformed from a place of everyday life into a place of feast. It is the miracle that transforms; it underlies every transformation of the everyday. Every place in the holy monastery is fit to house a miraculous icon. For it is not the place that chooses the icon, but the icon chooses the place. Miraculous icons have two places of feast: a silent and hidden dwelling in the supposedly everyday place and a solemn dwelling in the visible place of feast. Both places are topographies of our most intimate selves—those that in prayer are touched and are touched by God’s

presence. The place must be adequate to the depicted image of the Theotokos; it must be worthy of being inhabited by the miraculous image. Only then do icon and place become inseparable.

KEYWORDS: Miraculous icons (of the Theotokos), Mount Athos, place, miracle, feast.

7) 2023: Nikolova, Kamelia (with an international team). *The Routledge Companion to Contemporary European Theatre and Performance*. Edited by Ralf Remshardt, Anita Manchewich. Routledge, 2023; ISBN 9780367535919; DOI: [10.4324/9781003082538](https://doi.org/10.4324/9781003082538); DOI: [10.4324/9781003082538-8](https://doi.org/10.4324/9781003082538-8)

РЕЗЮМЕ: Създаденият от голям международен колектив том на издателство Routledge "The Routledge Companion to Contemporary European Theatre and Performance" (2023) предлага цялостен преглед на съвременния европейски театър от началото на 21 век до днес. Представянето на театъра в отделните европейски страни е съчетано с критически дискусии върху ключови концепции и тенденции в театралната практика. В 6-та глава Камелия Николова проследява историята на българския театър след 2000 г.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: европейски театър, съвременното представление, културни политики към театъра
SUMMARY: The Routledge Companion to Contemporary European Theatre and Performance (2023), a large international collaborative volume published by Routledge, offers a comprehensive overview of contemporary European theatre from the early 21st century to the present day. The presentation of theatre in individual European countries is combined with critical discussions on key concepts and trends in theatre practice. In Chapter 6, Kamelia Nikolova traces the history of Bulgarian theatre after 2000.

KEYWORDS: European theatre, contemporary performance, cultural policies towards theatre

8) 2023: Nikolova, Kamelia. *Theatre in Bulgaria between 1945 and 1989: between ideology, trickery and escape*. – In: *Rethinking the theatre heritage from the time of communism*. Sofia, 2023, 18-26; ISBN 978-619-90678-5-7

РЕЗЮМЕ: Текстът разсъждава върху доминиращите естетически поведения и стратегии на театралните творци спрямо официалната идеология и конюктура и спрямо задължителния естетически канон в периода 1945-1989.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: конформизъм, хитруване, бягство

SUMMARY: The text reflects on the dominant aesthetic behaviors and strategies of theatrical artists in relation to the official ideology and conjuncture and to the obligatory aesthetic canon in the period 1945-1989.

KEYWORDS: conformism, trickery, escape

9) 2023: Nikolova, Kamelia. *Theatre in the post-pandemic world: old and new challenges*. – In: *Contemporary Freedom and the New Crisis of Theatre Between Ideological Extremism and the ‘Cancel Culture’*. The Theatre Institute Bratislava, 2023.

РЕЗЮМЕ: Статията анализира радикалното преразглеждане на връзката на театъра с дигиталните технологии като основен резултат от неговото съществуване в пандемичната ситуация, която обхваща света между 2020 и 2022 г.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: нова криза на театъра, театрален стрийминг, театър и дигитални технологии

ABSTRACT: The article analyzes the radical reconsideration of the relationship of theater with digital technologies as a major result of its existence in the pandemic situation that gripped the world between 2020 and 2022.

KEYWORDS: new crisis of theater, theater streaming, theater and digital technologies

10) 2023: Ruzhev, Zdravko. "Augmented reality - new horizons for visual communication in modern TV", сборник доклади от "The 1st International Communication, Digitalization and Society Symposium" Istanbul Aydın University, Istanbul, Turkey, p.243-252, E-ISBN 978-625-7783-67-5

РЕЗЮМЕ: Публикуваният доклад изследва промените по комуникационната ос зрител-телевизия при навлизането на технологията на добавената реалност. Благодарение на дигиталните технологии телевизионните студиа се превръщат в динамична среда за активно информиране на аудиторията.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: добавена реалност, телевизия, зрител

SUMMARY: The published report examines the changes in the viewer-television communication axis with the introduction of augmented reality technology. Thanks to digital technologies, television studios are becoming a dynamic environment for actively informing the audience.

KEYWORDS: augmented reality, television, viewer

11) 2023: Stefanova, Kalina. The Festival of the Youth Theatre of Piatra Neamt, Romania: A Festival for “Youth without Age” (notes on the occasion of the 34th edition), European Stages, Fall 2023.

РЕЗЮМЕ: Обзорно-проблемна статия за 34-то издание на Фестивала за младежки театър в Пятра Нямец, най-стария международен фестивал в Румъния и един от знаковите фестивали за социално ангажиран театър в Европа. Статията е на английски, публикувана в списанието на Градския Университет на Ню Йорк

КЛЮЧОВИ ДУМИ: социално ангажиран театър, Румъния, Джанина Карбунариу

ABSTRACT: A review article on the 34th edition of the Piatra Neamt Youth Theatre Festival, the oldest international festival in Romania and one of the most important festivals for socially engaged theatre in Europe. The article is in English, published in the journal of the City University of New York

KEYWORDS: socially engaged theatre, Romania, Gianina Carbonariu

12) 2023: Stefanova, Kalina. The Festival of the Youth Theatre of Piatra Neamt, Romania: A Festival for “Youth without Age” (notes on the occasion of the 34th edition), Guangdong Arts, December 2023.

РЕЗЮМЕ: Обзорно-проблемна статия за 34-то издание на Фестивала за младежки театър в Пятра Нямец, най-стария международен фестивал в Румъния и един от знаковите фестивали за социално ангажиран театър в Европа. Статията е публикувана на китайски в списанието за изкуства на Гуандонг, Китай

КЛЮЧОВИ ДУМИ: социално ангажиран театър, Румъния, Джанина Карбунариу

ABSTRACT: A review-issue article on the 34th edition of the Piatra Neamt Youth Theatre Festival, the oldest international festival in Romania and one of the landmark festivals for socially engaged theatre in Europe. The article was published in Chinese in the Guangdong Arts Journal, China

KEYWORDS: socially engaged theatre, Romania, Gianina Carbonariu

13) 2023: Stefanova, Kalina. The End of the Golden Ages? (2010-2020 – the Border Decade of British and American Theatre Criticism). – In: New Developments in Western Theatre. Tsinghua University Press (China), 2023.

РЕЗЮМЕ: Студия в книга. В нея се изследва развитието на британската и американската критика през десетилетието 2010-2020г. Анализирани са драматичните обрати в начина на комуникация на критиците с читателите, променящата се роля на критиката в театъра и обществото и влиянието на дигиталната среда в това отношение. Студията е глава в книга на китайски език, посветена на развитието на театралната критика в световен мащаб през въпросното десетилетие.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: театрална критика, Великобритания, САЩ, 2010-2020

ABSTRACT: A book study. It examines the development of British and American criticism in the decade 2010-2020. It analyzes the dramatic changes in the way critics communicate with readers, the changing role of criticism in theater and society, and the influence of the digital environment in this regard. The study is a chapter in a book in Chinese, dedicated to the development of theater criticism worldwide in the decade in question.

KEYWORDS: theater criticism, Great Britain, USA, 2010-2020

14) 2023: Stefanova, Kalina, El teatro del cambio vital de Europa del Este, In: 20 Directores rompedores de la Europa del Este, edicion de Kalina Stefanova y Marvin Carlson, ADE, 2023, ISBN: 978-84-17189-55-6

РЕЗЮМЕ: Студия-предговор на книгата „20 режисьори-първопроходци от Източна Европа“, в която се въвежда темата за водещата роля на режисьорите в Източна Европа за разширяване територията на театъра след 1989 г. Представени са примери на спектакли завинаги променили лицето не само на източноевропейските сцени, но и на световния театър. Специален фокус е поставен върху спецификата на режисьорския подход към класиката.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: режисьори-първопроходци, Източна Европа, класика

SUMMARY: A study-preface to the book “20 Pioneer Directors from Eastern Europe”, which introduces the topic of the leading role of directors in Eastern Europe in expanding the territory of the theater after 1989.

Examples of performances that forever changed the face not only of the Eastern European stages, but also of the world theater are presented. Special focus is placed on the specificity of the director's approach to the classics.
KEYWORDS: pioneer directors, Eastern Europe, classics

15) 2023: Stefanova, Kalina, Alexander Morfov cambio de juego y teatro colectivo, In: 20 Directores rompedores de la Europa del Este, edicion de Kalina Stefanova y Marvin Carlson, ADE, 2023, ISBN: 978-84-17189-55-6

РЕЗЮМЕ: Глава от книгата „20 режисьори-първопроходци от Източна Европа“, посветена на творчеството на Александър Морфов. Анализира се специфичния му режисьорски подход и основните характеристики на неговия театър – онова, което го прави първопроходец. Разгледани са няколко от знаковите му спектакли.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Александър Морфов, „Дон Жуан“, „На ръба“

SUMMARY: A chapter from the book “20 Pioneer Directors from Eastern Europe”, dedicated to the work of Alexander Morfov. His specific directorial approach and the main characteristics of his theater – what makes him a pioneer – are analyzed. Several of his iconic performances are examined.

KEYWORDS: Alexander Morfov, “Don Juan”, “On the Edge”

16) 2023: Терзиев, Асен. „Великденско вино“ на Явор Гърдев. // Електронно издание
Капитал издание Light, достъпно на:
https://www.capital.bg/light/neshta/2023/01/06/4434051_velikdensko_vino_na_iaavor_gurdev/, качено на 6. 01. 2023

РЕЗЮМЕ: Рецензия за постановката на режисьора Явор Гърдев върху популярната историческа пиеса на Константин Илиев за личността на поп Кръстьо Никифоров „Великденско вино“. Забележително изпълнение в главната роля прави актьорът Владимир Пенев.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Великденско вино, поп Кръстьо, Владимир Пенев

SUMMARY: A review of director Yavor Gardev's production of Konstantin Iliev's popular historical play about the personality of priest Krastyo Nikiforov "Easter Wine". A remarkable performance in the lead role is given by actor Vladimir Penev.

KEYWORDS: Easter Wine, priest Krastyo, Vladimir Penev

17) 2023: Терзиев, Асен. „Юзър“ - стендъп с участието на публиката. // Електронно издание
Капитал издание Light, достъпно на:
https://www.capital.bg/light/neshta/2023/01/27/4441430_teur_juzur_-_standup_s_uchastieto_na_publikata/, качено на 27. 01. 2023

РЕЗЮМЕ: Рецензия за стендъп комедията „Юзър“ на режисьора Боян Иванов и актьора Алексей Кожухаров, в която участва и публиката.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: стендъп, комедия, Алексей Кожухаров, Боян Иванов

SUMMARY: A review of the stand-up comedy "User" by director Boyan Ivanov and actor Alexey Kozhuharov, in which the audience also participates.

KEYWORDS: stand-up, comedy, Alexey Kozhuharov, Boyan Ivanov

18) 124) 2023: Терзиев, Асен. Най-интересното от номинациите за Икар 2023. // Електронно издание
Капитал издание Light, достъпно на:
https://www.capital.bg/light/neshta/2023/02/10/4446866_teur_nai-vajnoto_ot_nominaciite_za_ikar_2023/, качено на 10. 02. 2023

РЕЗЮМЕ: Представяне и акценти сред номинираните за годишните национални театрални награди „Икар“ на Съюза на артистите в България.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: награди „Икар“, номинации, Съюз на артистите

SUMMARY: Presentation and highlights among the nominees for the annual national theater awards "Icarus" of the Union of Artists in Bulgaria.

KEYWORDS: "Icarus" awards, nominations, Union of Artists

19) 125) 2023: Терзиев, Асен. "Дишай на реж. Марий Росен: модерна пиеса за умните и красивите, чийто интересен разговор продължава цял живот. // Електронно издание
Капитал издание Light, достъпно на:

https://www.capital.bg/light/revju/2023/02/17/4449720_teur_dishai_na_rej_marii_rosen/, качено на 17. 02. 2023

РЕЗЮМЕ: Рецензия за спектакъла на режисьора Марий Росен по съвременната английска пиеса „Дишай“ от Дънкан Макмилан. Постановката е реализирана на сцената на Театрална работилница „Сфумато“ с участието на актьорите Бойко Кръстанов и Елена Телбис.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: нова драматургия, британска драматургия, Сфумато

SUMMARY: Review of the performance by director Marie Rosen based on the contemporary English play "Breathe" by Duncan Macmillan. The production was realized on the stage of the Theater Workshop "Sfumato" with the participation of actors Boyko Krastanov and Elena Telbis.

KEYWORDS: new dramaturgy, British dramaturgy, Sfumato

20) 2023: Терзиев, Асен. Да видиш Джон Малкович. // Електронно издание Капитал Light, достъпно на:

https://www.capital.bg/light/revju/2023/02/17/4451163_sled_purvoto_predstavlenie_s_djon_malkovich/, качено на 17. 02. 2023

РЕЗЮМЕ: Рецензия за гостуването на спектакъла „В самотата на памуковите полета“ от Бернар-Мари Колтес, режисьор Тимофей Кулябин на сцената на Народен театър „Иван Вазов“ с участието на филмовите актьори-звезди Джон Малкович и Ингеборга Дапкунайте.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: съвременна драматургия, Бернар-Мари Колтес, Джон Малкович

SUMMARY: Review of the guest performance of the play "In the Solitude of the Cotton Fields" by Bernard-Marie Koltes, directed by Timofey Kulyabin on the stage of the Ivan Vazov National Theater with the participation of film actors-stars John Malkovich and Ingeborga Dapkunaite.

KEYWORDS: contemporary dramaturgy, Bernard-Marie Koltes, John Malkovich

21) 2023: Терзиев, Асен. Един кон влязъл в бар - Самуел Финци и Душан Парижек отново на българска сцена. // Електронно издание Капитал Light, достъпно на:

https://www.capital.bg/light/neshta/2023/03/24/4462167_teur_edin_kon_vliazul_v_bar/, качено на 25. 03. 2023

РЕЗЮМЕ: Рецензия за гостуването на спектакъла на режисьора Душан Парижек по отлечения с наградата „Букър“ роман на израелския писател Давид Гросман „Един кон влязъл в бар“. Главната роля е поверена на актьора Самуел Финци.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: награда „Букър“, драматизация, Самуел Финци, Давид Гросман

SUMMARY: A review of the guest performance of director Dušan Parijek's play based on the Booker Prize-winning novel by Israeli writer David Grossman, A Horse Walked Into a Bar. The lead role is played by actor Samuel Finzi.

KEYWORDS: Booker Prize, dramatization, Samuel Finzi, David Grossman

22) 2023: Терзиев, Асен. Награди Икар 2023 - триумф за Орфей. // Електронно издание Капитал Light, достъпно на:

https://www.capital.bg/light/neshta/2023/03/28/4465631_nagradi_ikar_2023_triumf_za_orfei/, качено на 28. 03. 2023

РЕЗЮМЕ: Представяне на победителите в различните категории на националните театрални награди „Икар“ на Съюза на артистите в България.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: награди „Икар“, лаурати, Съюз на артистите

SUMMARY: Presentation of the winners in the various categories of the national theater awards "Icarus" of the Union of Artists in Bulgaria.

KEYWORDS: "Icarus" awards, laureates, Union of Artists

23) 2023: Терзиев, Асен. „Арт“ на Ясмина Реза отново на софийска сцена. // Електронно издание Капитал Light, достъпно на:

https://www.capital.bg/light/neshta/2023/04/21/4471598_teur_art_na_iasmina_reza_otново_na_sofiiska_scena/, качено на 28. 04. 2023

РЕЗЮМЕ: Рецензия за новата постановка на младия режисьор Владислав Стоименов по известната съвременна пиеса „Арт“ на френската драматуржка Ясмина Реза. Постановката е реализирана на сцената на Младежки театър.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Ясмина Реза, нова драматургия, Младежки театър

SUMMARY: Review of the new production by the young director Vladislav Stoimenov based on the famous contemporary play "Art" by the French playwright Yasmina Reza. The production was realized on the stage of the Youth Theater.

KEYWORDS: Yasmina Reza, new dramaturgy, Youth Theater

24) 2023: Терзиев, Асен. „Това не го казвай!“: Захари Бахаров и Теодора Духовникова в една комедия за културните войни. // Електронно издание Капитал Light, достъпно на: https://www.capital.bg/light/neshta/2023/05/05/4478227_teur_tova_ne_go_kazvai/, качено на 5. 05. 2023

РЕЗЮМЕ: Рецензия за новата постановка на режисьора Явор Гърдев по комедията „Това не го казвай!“ на френската драматуржка Саломе Льолуш. Постановката е реализирана на сцената на кино „Люмиер“ в НДК. В главните роли са актьорите Захари Бахаров и Теодора Духовникова.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Явор Гърдев, Саломе Льолуш, нова драматургия

SUMMARY: Review of the new production by director Yavor Gardev based on the comedy "Don't Say That!" by French playwright Salome Lellouche. The production was realized on the stage of the "Lumiere" cinema at the National Palace of Culture. The main roles are played by actors Zahari Baharov and Teodora Duhovnikova.

KEYWORDS: Yavor Gardev, Salome Lellouche, new dramaturgy

25) 2023: Терзиев, Асен. Варненско лято представя 25 спектакъла и среща с Джон Малкович. // Електронно издание Капитал Light, достъпно на: https://www.capital.bg/light/neshta/2023/05/26/4486676_festival_varna_e_teur/, качено на 26. 05. 2023

РЕЗЮМЕ: Представяне на акцентите в българската и международна програма на Международния театрален фестивал „Варненско лято“ 2023 и специалното гостуване на големия холивудски актьор Джон Малкович.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Международен театрален фестивал, Варненско лято, Джон Малкович

SUMMARY: Presentation of the highlights of the Bulgarian and international program of the International Theater Festival "Varna Summer" 2023 and the special guest appearance of the great Hollywood actor John Malkovich.

KEYWORDS: International Theater Festival, Varna Summer, John Malkovich

26) 2023: Терзиев, Асен. Световен театър в София, Варна и онлайн. // Електронно издание Капитал Light, достъпно на: https://www.capital.bg/light/neshta/2023/06/02/4490736_svetoven_teur_v_sofia_varna_i_onlain/, качено на 2. 06. 2023

РЕЗЮМЕ: Представяне на акцентите от международната програма на фестивалната платформа „Световен театър в София“ 2023 г.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: международен театрален фестивал, световен театър в София

SUMMARY: Presentation of the highlights of the international program of the festival platform "World Theater in Sofia" 2023.

KEYWORDS: international theater festival, world theater in Sofia

НАУЧЕН РЕЦЕНЗЕНТ

1) 2023: Кардашевска, Валерия. Рецензия. Влияние на българската куклена школа за развитието на кукления театър в балканските страни.// Дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“, в професионално направление 8.4 Театрално и филмово изкуство, научна специалност Куклен театър на дисертационния труд, май 2023, НАТФИЗ „Кр. Сарафов“, София.

ПРЕВОДИ

- 1) 2023: Маленов, Славчо. Албертова, Хелена, „Йозеф Свобода – Сценограф“, (Albertová Helena, Joseph Svoboda scenographer 2008, Praha, ISBN: 978-80-7008-229-4) албум, превод. Сл. Маленов 2023.
- 2) 2023: Маленов, Славчо. Апиа, Адолф, „Живо произведение на изкуството“ (Appia Adolphe, L'oeuvre d'art Vivant, Geneve/Paris 1921), книга, превод. Сл. Маленов 2023.
- 3) 2023: Маленов, Славчо. Образцов, Сергей. „Моята професия“. (Образцов, Сергей. „Моя професия“. М., Искусство, 1975). книга, превод. Сл. Маленов 2023.
- 4) 2023: Сурина, Тамара. Станиславский и Брехт. Искусство, 1975 (книга, превод. Сл. Маленов 2023).

БЮЛЕТИН НА НАТФИЗ ПУБЛИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Под общата редакция и съставителство на чл.-кор. проф. дфн Мирослав Дачев

Гл. редактор
Редакционна колегия

Борислава Маноилова
Десислава Орлова
Ирена Кърцелина

© Национална академия за театрално и филмово изкуство „Кръстьо Сарафов“
София, 2023

ISSN 3033-0319
